

Código

Cero

WWW.CODIGOCERO.COM

**FERRAMENTA
EXERIA**

**CORRECTOR DE
DISCRIMINACIÓNS**

**eLIMPEZA DE
ATRANCOS**

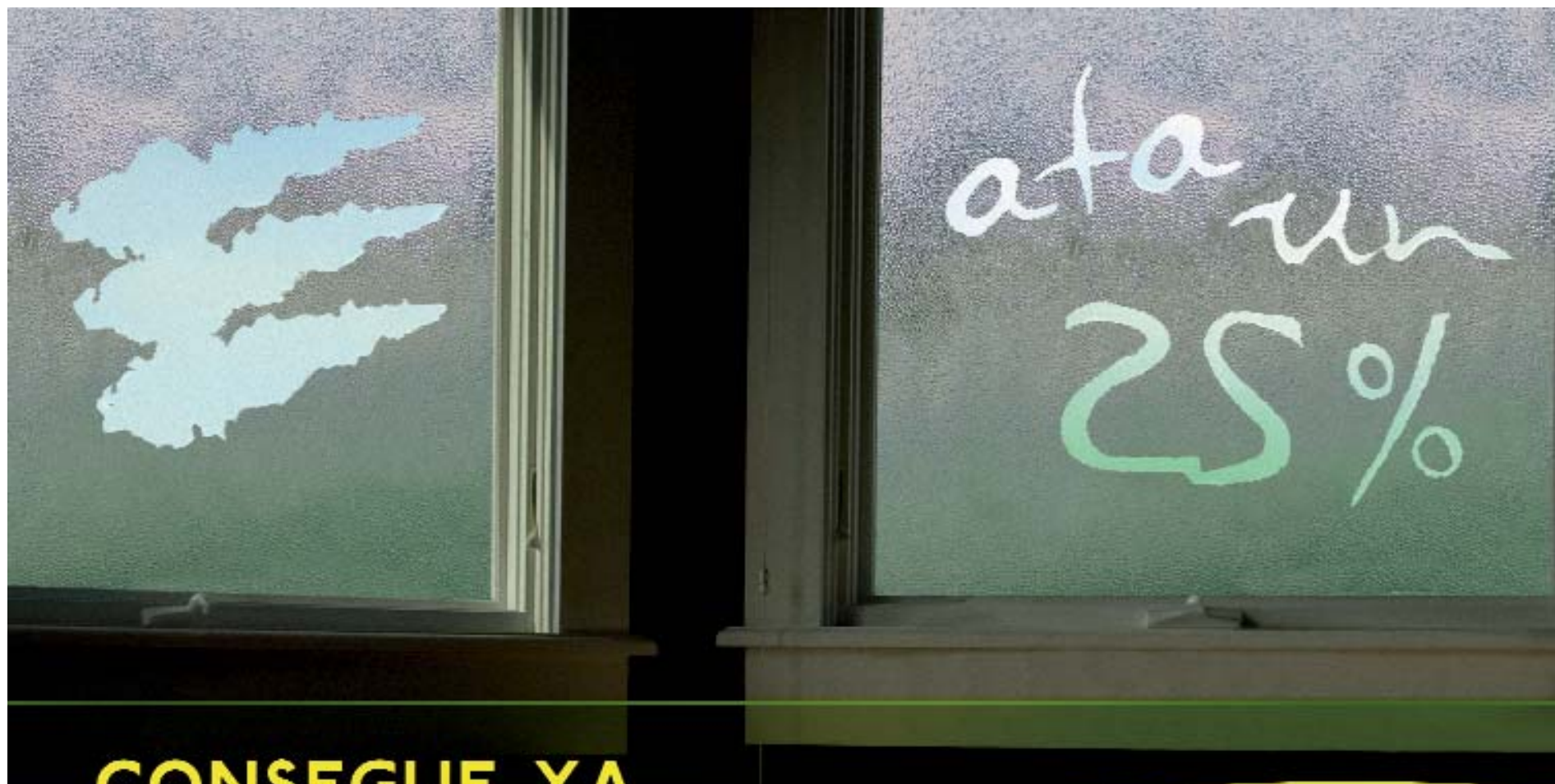
**FIRMAS E INSTITUCIÓNS
A PROL DO ACCESIBLE**

**PRECAMPAÑA
VIRTUAL GALEGA**

**O PRESIDENTE ELÍXESE
[TAMÉN] NA REDE**

**NACE
COMERCIOGALEGO.EU**

**A TENDA DE TENDAS EN LIÑA A
DISPOSICIÓN DOS INTERNAUTAS**

**CONSEGUE XA
A TÚA SUBVENCIÓN**

PLAN RENOVE DE FIESTRAS

Axudas para a substitución de fiestras.

Requisitos:

- . Dispoñer de marcado CE
- . Dobre acristalamento con cámara de 6 mm ou superior
- . Carpintería de Madeira, de PVC ou metálica con rotura de ponte térmico de 4 mm ou superior

SUBVENCIÓN DE ATA UN 25 % DO PRESUPOSTO

PRAZO DE PRESENTACIÓN DE SOLICITUDES:
DO 1 DE FEBREIRO ATA O 30 DE XULLO DE 2009
OU ATA REMATE DE FONDOS

ORZAMENTO DESTINADO: 500.000 EUROS

BUSCA OS ESTABLECEMENTOS CON ESTE DISTINTIVO →

**AFORRA ENERXÍA RENOVANDO
AS TÚAS FIESTRAS**

Estratexia de aforro e eficiencia enerxética en España (E4)
Plan de acción 2008-2012

Máis información en www.inega.es/planrenove

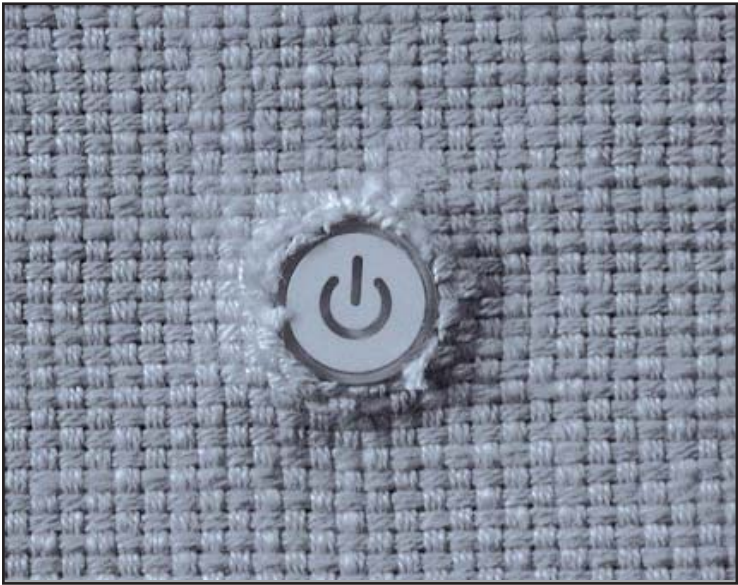
XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE INNOVACIÓN
E INDUSTRIA

NESTE NÚMERO...

En cuestión de dar a coñecer as vantaxes das redes, non abonda con equipar un autobús de ordenadores con cadanseu acceso á Internet, por moito que un autobús así habilitado teña os seus aspectos positivos, que os ten. Cómpre pensar na situación: ducias e máis ducias de veciñas e veciños dunha localidade do noso rural que nunca tiveron ocasión de desenvolverse en liña (probablemente porque as empresas encargadas de facerlles chegar esta opción ollaron cara a outro lado escudándose na falta de rendibilidade) matinando no ben que lles viría un autobús que non se move-se e que botase un tempo indefinido ao alcance da súa man. Con maiores ou menores diferenzas, nisto consisten os centros de acceso e asesoramento da Rede de Dinamización que a Dirección Heral de Promoción Industrial e da Sociedade da Información. Nisto, en espazos-aulas fixas (máis de sesenta xa na nosa xeografía) e, tamén, nunha aula móbil que informa sobre as vantaxes da propia Rede. Pero hai máis ingredientes fundamentais, como por exemplo o equipo de dinamizadoras e dinamizadores postas/os en xogo polo departamento da Consellería de Innovación co obxectivo de acadar o que as ditas novas tecnoloxías non poden facer por si soas: formar sobre si mesmas, ensinar, mobilizar, desenvolver e, sobre todo, sacar da veciñanza galega a comunidade internauta que leva dentro.

A Rede de Dinamización, que vén de cumprir co 2009 dous anos de vida (motivo polo cal ocupa as páxinas centrais desta revista, onde informamos do seu pasado, presente e futuro), actúa máis que ningunha outra rede de características semellantes sobre unha gran potencialidade, a das raizames da Sociedade do Coñecemento en Galiza. Por dicilo do xeito máis claro posible, estamos a falar dunhas raizames que lle acaen firmes á nosa terra, só que até hai pouco non se contou co equipamento humano e técnico preciso para albiscalo, co que se ten deixado a porta aberta aos tópicos de sempre: que se aos galegos non nos gusta vivir no dixital, que se preferimos os métodos de información, xestión ou venda tradicionais, que se temos moitas persoas maiores que non teñen a capacidade de desenvolverse na Rede... Etcétera e máis etcétera. En fin, ideas preconcebidas e ideas falsas que grazas a iniciativas como o dito tecido de Dinamización están a caer coma un castelo de naipes. Para facérmonos unha idea, mellor por suposto que ler estas páxinas, non temos máis que visitar o espazo de acceso que teñamos máis a man e ver o que alí se nos ofrece. A ruízo dos seus responsables e entre outras moitas cousas, un método de traballo e afianzamento dixital que non para de achegar unha sorpresa tras outra.

Fondo de pantalla visto no caderno de TK310 no Flickr

- NOVAS

4RESUMO DE ACTUALIDADE DE E-COMERCIO E DE EMPRESAS RELACIONADOS COAS NOVAS TECNOLOXÍA
- REPORTAXES

9COMERCIOGALEGO.EU: NOVO PORTAL EN LIÑA PARA IR AO MERCADO... SEN SAÍR DA REDE
- 10

AGESTIC E XÓVENES AGRICULTORES PROMOVERÁN A INTERNET EN 60 CONCELLOS GALEGOS
- 11

INEO INFORMA SOBRE AS VANTAXES DE IMPLANTAR CERTIFICACIÓNS DE CALIDADE NAS EMPRESAS
- 12

A EMPRESA GALEGA NETEX DESENVOLVE E PRESENTA UN BUSCADOR INTELIXENTE: GURU
- 13

O PROXECTO GRANXAFAMILIAR.COM OBTÉN APOIOS DAS EMPRESAS DE TRANSPORTE
- 14

A UNIVERSIDADE DE VIGO INAUGURA DÚAS NOVAS AULAS TECNOLÓXICAS DE INNOVACIÓN
- ESPECIAL REDE DE DINAMIZACIÓN DA SOCIEDADE DA INFORMACIÓN
- 15

PRESENTACIÓN DA REDE DE DINAMIZACIÓN
- 16

BALANCE DOS DOUS ANOS DE ACTIVIDADE DA REDE DE DINAMIZACIÓN
- 18

ENTREVISTAMOS A HELENA VEIGUELA, DIRECTORA XERAL DE PROMOCIÓN INDUSTRIAL
- 20

DAMOS CONTA DAS ACTIVIDADES DESENVOLVIDAS E POR DESENVOLVER DA REDE
- 22

ESIGNO VISUAL, A FERRAMENTA QUE FAVORECE A INCLUSIÓN TIC DAS PERSOAS XORDAS
- REPORTAXES

23VICEPRESIDENCIA PON EN MARCHA EXERIA, UNHA WEB EN CONTRA DO SEXISMO
- 24

NOVO DOMINIO Á VISTA: .TEL
- 25

PROPOSTAS RECENTES [RENFE, AGESTIC, ONCE] PARA UNHA WEB ACCESIBLE
- 26

DAMOS CONTA DOS PRINCIPAIS RECURSOS NA REDE SOBRE AS ELECCIÓNS GALEGAS
- XOGOS

28OFRECEMOS UNHA ESCOLMA DAS NOVIDADES MÁIS SALIENTABLES DO EIDO DAS CONSOLAS

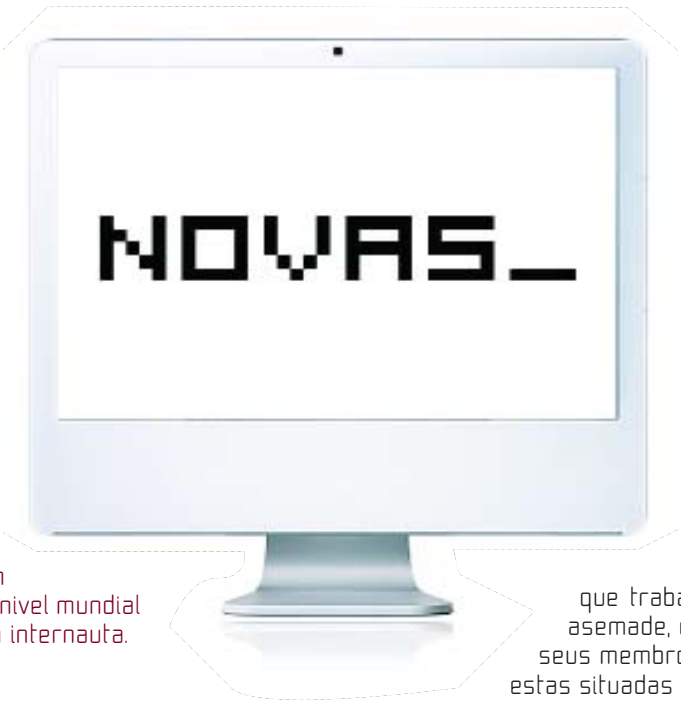
Mándanos as túas suxestións, opinións, páxinas recomendadas, blogs ou sitios persoais ao correo electrónico: paxinas@codigocero.com. As páxinas seleccionadas recibirán de balde, por correo, a nosa revista en papel durante seis meses.

2008 REMATOU CON MIL MILLÓNS DE INTERNAUTAS

Nestes tempos que corren, botarse a adiviño de profesión e predicir un futuro cheo de inter-
nautas non semella o que podería-
mos entender como entrar con bo
pé no eido da autopromoción labo-
ral. En definitiva, non só é complica-
do atopar a alguén que non saiba
que o número de redeiros segue en
liña ascendente, senón que case
poderíamos dicir que é imposible.
Porén, os estudos que certifican este fenómeno seguen adiante e aínda que non
nos digan nada novo, teñen o seu aquel de interese para enterármonos de até
que punto está a medrar a Internet no eido internacional e que cifras se acadar-
án a medio e longo prazo. Segundo datos achegados pola consultora ComScore,
no mundo existen arestora máis de mil millóns de usuarios das canles dixitais,
concretamente (e tendo en conta datos sobre decembro do ano pasado)
1.007.000.000 usuarios únicos.

Tal e como se supoñía, o eido xeográfico que
máis internautas novos subministra é o máis
poboado: Asia, principalmente a rexión do
sueste. Polo que respecta ás páxinas web
máis visitadas, o estudo (reflexido en deta-
lle por Elpais.es) achega un novo feixe de
datos máis ou menos previsibles: Google
segue en cabeza (con crise ou sen ela), e logo
Microsoft.

A día de hoxe, o país que máis usuarios da
Rede abrangue é China, con 179 millóns de
internautas, o que representa o 18% do total
dos conectados. Con todo, e malia o especta-
cular da cifra, cómpre ter en conta que os
datos que recompila ComScore non semellan
abranguer todo o se pode abranguer, espa-
zos públicos de conexión incluído (do tipo
cibercafé). Pola contra, o Goberno chinés si
que se preocupou de facelo, dando como
resultado unha cifra moi diferente: 300
millóns de internautas. Estes e outros datos
apuntan unha vez máis a necesidade de ollar con
espírito crítico calquera reconto que se faga a nivel mundial
sobre algo tan complicado de designar como un internauta.

RED.ES CHEGA A SEMANA QUE VÉN Á CORUÑA PARA DAR A COÑECER A NOVA CONVOCATORIA DO PROGRAMA NEW

empresas que non están a xestionar os seus recursos a través das Ferramen-
tas dixitais. Falamos do programa Ningunha Empresa sen Web, unha iniciativa de
Red.es inserida no Plan Avanza do Goberno central e que chega agora a unha
nova convocatoria. A idea dos responsables do NEW na súa visita á Coruña é
informar polo miúdo do que se ofrece no programa (servizos de aloxamento na
Web e de asesoramento máis económicos) e, tamén, favorecer na medida do
posible a presenza das empresas galegas na Internet a través desta solución
concreta: unha solución que por 60 euros ao ano pode cubrir unha boa parte das
súas necesidades no dixital.

A cita será o 12 de febreiro no Centro de Negocios Finisterre, situado na
Avenida Finisterre 327.

A actividade de sensibilización intégrase na liña de Economía Dixital do Plan
Avanza e, máis en detalle, incluírá catro sesións de traballo presenciais de for-
mación tecnolóxica para facer máis doado o afianzamento das redes entre os
empresarios da Coruña. Os obradoiros, que son de balde, terán unha hora de
duración e está prevista a súa celebración ás 10.30, 13.00, 16.00 e as 18.00 horas.
Co fin de participar, teremos que inscribirmos na web do programa ou a través
do teléfono 900 223 322, canles onde, por certo, tamén se pode contratar o
paquete de servizos incluído no programa NEW.

NACE GALIZA REBELDE, UNHA WEB A PROL DA INFORMACIÓN QUE NON SAE NOS GRANDES MEDIOS

Para o xornalista italiano
Carlos Fabretti no mundo
non hai moitos medios que
poidan considerarse inde-
pendentes de todo tipo de
intereses: a gran maioría
menten, e quen diga o con-
trario minte igual. Porén,
sinalou nunha visita recente
a Compostela, o uso cotiá das
redes para achegar e recibir
información está a propiciar,
polo de agora, o mantemento dunha pequena (no económico e na pegada
social) pero importante chama: a das canles que non se deixan dobregar.
Neste senso, di, hai uns cantos xornais dixitais onde non corremos riscos de
manipulación, e no caso de que se dea, sempre se inclinará do lado do menos
favorecido: Rebelión, Insurxente, Haine, Kaos na Rede ou Nodo 50.

A nosa terra, malia adolecer de certo retraso no emprego a esgalla das
Ferramentas dixitais, tamén se está a afianzar como un exem-
plo de información alternativa: quen máis quen menos, toda
e todo internauta sabe por onde lle é máis conveniente
navegar. Nesta liña, precisamente, é onde os responsa-
bles de Galiza Rebelde [galizarebelde.info] queren situar
a súa criatura web, unha páxina de información que rara-
mente se atopa nos grandes medios. No seu propio nome
e no medio elixido (a Web) vai incluído o seu obxectivo:
construír un espazo colectivo de comunicación popular
para difundir novas, artigos de opinión ou convocatorias
da nosa terra e do resto do mundo e que non teñan espa-
zo nos medios convencionais.

A web, que aparece estes días referenciada en Chuza!
(onde apuntan a data de comezo das actividades: o 1 de
febreiro), pretende ser unha web colectiva e participativa
e tirar o máximo proveito do espírito de colaboración que
se está a espallar arestora. Ceibes de grandes intereses
económicos e políticos, os seus responsables teñen claro
que neste intre teñen o altofalante pola man os que
menos dereito teñen a telo: a súa idea é usar a web para
pasarllo ás movementos sociais, organizacións e persoas
que traballan a prol da transformación do país e do mundo. A idea,
asemade, é botar man da comunidade de usuarios creada para que os
seus membros elixan as novas que máis lles interese subir e logo sexan
estas situadas (en base ao criterio colectivo) no lugar que lles corresponde.

O CONCELLO DE SANTIAGO DÁ CONTA DOS PREZOS FINAIS E AS CONDICIÓN DA SÚA REDE WIMAX

A Universidade de
Santiago de Compostela, a
través do seu programa de
creación de empresas
Uniemprende, vén de anun-
ciar a ampliación da data
límite de presentación de
solicitudes para participar
na VIII edición do seu
Concurso de Proxectos
Empresariais Innovadores,
ata o vindeiro 27 de febrei-
ro.

O obxectivo deste con-
curso, que xa leva oito
anos recoñecendo as boas
iniciativas dos universita-
rios galegos, é darlle pulo á creación de empresas innovadoras promovidas
por estudantes, licenciados e licenciadas ou investigadores e investigadoras,
así como á innovación empresarial e á xeración de emprego.

As persoas interesadas en participar deberán presentar, entre outras
 cousas, unha memoria descriptiva do proxecto xunto cun plan comercial de
marketing e o plano de investimentos e financiamento; todo isto albiscando
un horizonte temporal de 5 anos.

O formulario para a elaboración do devandito plan de empresa pódese
descargar nesta ligazón, ou ben entrando na web de Uninova e premendo na
ligazón Memoria descriptiva do Proxecto.

As solicitudes nos Rexistros Herais da Universidade de Santiago de
Compostela nun sobre cuberto e pechado, dirixido á vicerreitora de
Investigación e Innovación da USC.

Os premios van dos 2.000 ós 9.000 euros (para o primeiro clasificado) e o
gañador recibirá asemade ata 24.000 euros de financiamento mediante
empréstamo participativo así como tres meses de balde de domicialización
na Incubadora de empresas Uninova.

MANCOMÚN ESTRÉASE NO MEIRANDE ENCONTRO EUROPEO DE PROGRAMADORES DE SOFTWARE LIBRE

O Centro Mancomún segue a defender a cooperación e o intercambio de coñecemento como pulo e materia prima do software libre. Nesta liña é onde se insire precisamente a súa participación no encontro europeo de programación aberta celebrado a pasada fin de semana co obxectivo de afianzar os fíos que unen (ha de por si firmes) aos membros da comunidade internacional de usuarios e programadores do open source. A xuntanza Fosdem 2009, que contou coa presenza de Hesús Manuel Benítez Baleato (coordinador de Mancomún) e dunha representación da empresa galega Igalia, celebrouse este ano en Bruxelas, Bélxica, os días 7 e 8 de febreiro. A concorrencia no encontro de Mancomún, segundo informa o propio centro na súa web a primeira dunha serie que se prevé longa, consistiu en liñas xerais nun achegamento á dinámica interna do Fosdem coa finalidade de preparar unha participación máis fonda en vindeiras edicións: a idea básica do Centro galego non é só actuar no seu nome, senón animar a toda a comunidade galega de software libre a tomar parte activa do salón europeo. En certa maneira, o que se vai procurar é seguir o ronsel de eventos previos de colaboración en encontros: Huventude Galiza Net, Congreso Internacional de Software Libre, etc.

Isto polo que respecta á actividade máis xenérica. No que se refire ao máis específico da participación de Mancomún, dicir que o Centro galego tivo un papel activo nos relatores e nas mesas redondas, intercambiando coñecemento e puntos de vista arredor de Mozilla, Oo.org, Debian ou Gnome.

PRESENTADO UN NOVO VEHÍCULO DIXITAL AO SERVIZO DAS EMERXENCIAS

O control das emerxencias vén de recibir na nosa terra un novo pulo á procura dunha maior efectividade. O impulso en cuestión, que chega con feitura de posto de mando avanzado e da man da Obra Social La Caixa e da propia Xunta de Galicia, apoia unha boa parte do seu peso en dous piares fundamentais: tecnoloxía dixital ao servizo da resposta

en incidentes e cooperación. O resultado desta concorrencia de factores é como dixemos un posto de control avanzado que, segundo contan os responsables da súa posta en marcha, achegará o equipamento tecnolóxico preciso para a optimización do labor desenvolvido pola Axencia Galega de Emerxencias (AHEGA).

A infraestrutura-vehículo que foi presentada recentemente no edificio administrativo da Xunta, abrange nun único espazo de mando todos os medios de comunicación necesarios *“para tomar decisións e coordinar o referente aos efectivos”*, informou o conselleiro de Presidencia, José Luís Méndez Romeu, para quen é importante subliñar o potencial deste centro de control á hora de evitar situacións de colapso nas comunicacións (semellante á ocorrida hai tres anos coa vaga de lumes que azoutou Galiza).

A infraestrutura, que requiriu un investimento de un millón de euros por parte de La Caixa, ten unhas dimensións de 9 metros e medio de lonxitude por dous metros e medio de anchura e por catro metros de altitude. A súa feitura exterior inclúe un sistema de petacas que permite, unha vez fixo, o despregamento dunha superficie de traballo de até 30 metros cadrados en dúas salas: unha de operacións e outra de coordinación. Entre outras achegas tecnolóxicas, o centro incorpora un completo surtido de sistemas de comunicacións:

- Emisoras de radio.
- Liñas para telefonía GSM e satélite.
- Conexións a Internet (ADSL por satélite ou UMTS).
- Sistema informático con 5 ordenadores portátiles e tres equipos de impresión.
- Sistema audiovisual con sinais de televisión terrestre e satélite.
- Cámara de vixilancia e proxección sobre pantallas de plasma.
- Sistema de medición meteorolóxica e equipos xeradores de corrente propios.

A REDE É XA PARA OS GALEGOS O PRIMEIRO MEDIO PARA A COMPRA DE ENTRADAS

Segundo veñen de anunciar as dúas principais operadoras da nosa comunidade (Caixanova e Caixa Galicia), Internet xa é, a día de hoxe, *“o principal medio de venda de entradas de actividades culturais no noso país”*, ao superar ao teléfono e á adquisición tradicional que se viña facendo no mesmo lugar da función ou espectáculo.

Ao parecer, os servizos en liña de venda de entradas foron cambiando ao longo dos últimos oito anos, do teléfono á Rede, até 2008, cando preto do 60 por cento dos tickets vendidos a distancia foron solicitados a través de Internet.

Caixanova e Caixa Galicia

aseguran que ao longo do pasado ano o número de entradas vendidas en liña foron lixeiramente por debaixo das 500.000, *“superando amplamente á venda telefónica, que ata hai tres anos foi o método fundamental de compra anticipada de entradas”*.

Durante o ano 2008, Caixanova despachou preto de medio millón de billetes para diversos espectáculos e do total, o 60 por cento foron vendidos pola Rede.

No mesmo período, Caixa Galicia vendeu a través da súa web algo máis de 161.000 entradas, sen contar con eventos especiais como os deportivos; o que supón o 55 por cento do total das súas vendas.

O sistema de ambas dúas entidades é semellante aínda que, segundo vén de anunciar o xornal galego Lavozdegalecia na súa edición dixital, *“difíren na oferta, posto que Caixa Galicia inclúe cine e Caixanova non”*.

O mesmo xornal afirma que a competencia entre a Rede e máis o teléfono comezou no 2004, *“ano no que as vendas virtuais supuxeron o 25 por cento dos totais de teletaquilla”*.

Dende ese ano, as vendas de entradas en liña subiron como a escuma e as cifras non deixan de medrar aínda na actualidade debido, sobre todo, ao prezo reducido deste tipo de adquisicións que benefician tanto ao público como aos responsables de cada evento.

A USC AMPLÍA O PRAZO PARA PARTICIPAR NO CONCURSO DE PROXECTOS EMPRESARIAIS INNOVADORES

A Universidade de Santiago de Compostela, a través do seu programa de creación de empresas *Uniemprende*, vén de anunciar a ampliación da data límite de presentación de solicitudes para participar na VIII edición do seu Concurso de Proxectos Empresariais Innovadores, ata o vindeiro 27 de febreiro.

O obxectivo deste concurso, que ha leva oito anos recoñecendo as boas iniciativas dos universitarios galegos, é darlle pulo á creación de empresas innovadoras promovidas por estudantes,

licenciados e licenciadas ou investigadores e investigadoras, así como á innovación empresarial e á xeración de emprego.

As persoas interesadas en participar deberán presentar, entre outras cousas, unha memoria descriptiva do proxecto xunto cun plan comercial de marketing e o plano de investimentos e financiamento; todo isto albisando un horizonte temporal de 5 anos.

O formulario para a elaboración do devandito plan de empresa pódese descargar nesta ligazón, ou ben entrando na web de Uninova e premendo na ligazón Memoria descriptiva do Proxecto.

As solicitudes nos Rexistros Herais da Universidade de Santiago de Compostela nun sobre cuberto e pechado, dirixido á vicerreitora de Investigación e Innovación da USC.

Os premios van dos 2.000 ós 9.000 euros (para o primeiro clasificado) e o gañador recibirá asemade ata 24.000 euros de financiamento mediante empréstamo participativo así como tres meses de balde de domicialización na Incubadora de empresas Uninova.

YOUTUBE PERMITE A TRADUCIÓN DE SUBTÍTULOS EN/AO GALEGO

Cando hai pouco máis dunha semana Google incorporou o galego á súa relación de linguas do seu tradutor automático advertimos de que podería espallarse a outros servizos de tradución de Google coma o dos subtítulos en YouTube, e hoxe dende Vieiros informan de que xa é unha realidade, de xeito que cando atopemos vídeos con subtítulos (coma os discursos oficiais do presidente dos EE.UU. ou algunhas series de animación xaponesa) os poderemos ler en galego, aínda que esta tradución é bastante rudimentaria, resultando bastante complicado comprender a meirande parte dos textos e tendo a tradución unha calidade moi inferior a cando se fai ao español, aínda que é de agardar que vaia mellorando co tempo, posto que esta funcionalidade aínda está en fase de probas.

2008: O MELLOR ANO PARA A TDT EN ESPAÑA

A Televisión Dixital Terrestre, a tenor das vendas de receptores, semella que vai a bo ritmo en España. Polo menos se temos en conta os datos xerais: outra cousa é que fagamos distincións nas cifras entre o que acontece nas cidades e o que ocorre no rural: iso sería outro cantar. Con todo, para o Ministerio de Industria as cifras falan por si soas e 2008 foi con moita diferenza para esta tecnoloxía a nivel estatal: durante a campaña de Nadal de decembro de 2008, a taxa de comercialización de receptores situouse nas 1.016.000 unidades vendidas, o que significa un medre de case o 50% con respecto aos números do ano anterior, no que se puxeron no mercado no español arredor de 685.000 aparellos.

Segundo datos de Impulsa TDT (a Asociación para a Implantación e Desenvolvemento da Televisión Dixital Terrestre), en todo 2008, a cifra de descodificadores distribuídos dende os establecementos situouse en 7.089.000 unidades, unha cifra que achega un crecemento do 51% en comparación coa do ano 2007. Para falármonos en termos absolutos, dicir que a cantidade total de sintonizadores comercializados chegou ao peche de 2008 aos 15.220.570.

A luz do Ministerio de Industria, non hai dúbida da relación entre o medre das cifras e as campañas de promoción desenvolvidas dende o Goberno entre o 2 de decembro de 2008 e o 5 de xaneiro deste ano. Por dicilo doutro xeito: a publicidade posta en marcha semella que deu no cravo á hora de promover os descodificadores como os agasallos máis axeitados para pendurar da árbore de Nadal. A intención da campaña, enleada aparte, non era outra que aumentar a penetración da Televisión Dixital Terrestre con vistas ao cada vez máis preto

apagamento analóxico: ese proceso no que todos aqueles que non teñan posibilidade de acceder á TDT (posibilidade en boa medida dada polo descodificador) disporán da tele única e exclusivamente para dar soporte a fotografías de familia e a souvenirs con feitura de bailarinas flamencas. Para quen non o saiba, lembrarille que o dito apagamento está previsto para o 3 de abril de 2010.

PUBLICADAS AS BASES DO PREMIO INNOVACIÓN JUNIOR

A Dirección Heral de I+D+i da Consellaría de Innovación e Industria vén de convocar, a través do Diario Oficial de Galicia de hoxe, a sétima edición do Premio Galicia Innovación Junior, un certame creado para que os rapaces e rapazas de entre 12 e 18 anos se interesen polo coñecemento científico e tecnolóxico buscando solucións innovadoras a situacións cotiás.

Os mozos e mozas interesados en participar deberán idear un novo produto, un novo servizo ou unha maneira distinta e innovadora de producir algo xa existente e presentalo antes do vindeiro 14 de marzo.

O premio divídese en dúas categorías: de 12 a 15 anos e de 16 a 18 anos. Os rapaces e rapazas poden presentar traballos a título individual ou en grupos cun máximo de tres membros e poden contar ademais coa axuda dos profesores na elaboración da súa proposta. As memorias que presenten os concursantes deben conter unha descrición da proposta, argumentando a quen vai dirixida, a súa utilidade social e a maneira de levar a cabo o que se proxecta. O xurado terá en conta a orixinalidade, a aplicación práctica e o grao de desenvolvemento do produto ou do servizo innovador.

Asmemade, o concurso divídese en dúas fases. Nunha primeira etapa, o xurado escollerá os oito mellores traballos en cada categoría. Na segunda fase, estes candidatos e candidatas preseleccionados terán un mes de prazo para desenvolver a idea exposta na memoria inicial a través dun bosquexo, dunha maqueta, dun plano, dun debuxo ou dunha memoria. Paralelamente, as memorias serán sometidas a unha consulta do Servizo Galego da Propiedade Industrial (SEGAPI). Finalizado este proceso, o xurado anunciará os nomes dos gañadores e gañadoras. En cada unha das categorías concederanse un primeiro e un segundo premio e seis accésits.

Os autores dos traballos gañadores recibirán un ordenador portátil e un lote de material divulgativo mentres que os que merezan un accésit gañarán cadanseu mini-portátil. No caso de que ningún dos traballos clasificados no primeiro ou segundo posto se acredite a participación dun profesor, este recibirá como premio un Tablet PC.

O FILME GALEGO ESPÍRITO DO BOSQUE, PREMIADO POLOS ESPECTADORES DE LA 2

A terceira longametraxe do estudo de animación galego Dygra Films, Espírito do Bosque, vén de ser galardoada polos seareiros de Miradas 2 de TVE, como Mellor Produción Española de Animación do ano 2008, no marco do certame As mellores miradas de Tras la 2 en el 2008.

Preto de 23.000 persoas votaron polas cinco películas que optaban ao premio, das cales, o filme de Dygra acaparou o 33,5 por cento do total.

O resto dos votos repartíronse do seguinte xeito: RH+ El Vampiro de Sevilla (1,3 por cento dos votos), Pocoyó (13,5 por cento), Misión en Mockland (24,1 por cento) e El lince perdido (27,7 por cento do total dos votos).

Espíritu do Bosque, da que xa falamos en Código Cero con motivo do lanzamento da súa versión americana, é unha nova aventura dos personaxes de El Bosque Animado, a primeira longametraxe de animación da saga, que saltou á fama cunha divertida mensaxe sobre o coidado dos montes e das árbores.

Este galardoado filme galego estrouse nos cines de toda España o pasado 12 de setembro de 2008 e saíu en DVD o pasado decembro.

sociedadedainformacion.eu

Estratexia galega da Sociedade da Información

A Sociedade da información **AO ALCANCE DA TÚA MAN**

www.sociedadedainformacion.eu

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE INNOVACIÓN
E INDUSTRIA

Dirección Xeral de Promoción Industrial
e da Sociedade da Información

TURGALICIA ESTREA PÁXINA WEB PARA PROMOVER O NOSO TURISMO

A Consellaría de Innovación e Industria, a través de Turgalicia-Dirección Heral de Turismo, vén de presentar, un ano máis, o seu *stand* institucional na Feira Internacional do Turismo de Madrid, FITUR 2009, encontro que se celebrou entre os días 28 de xaneiro e 1 de febreiro, e que lle serveu de escape-

rate para a presentación da oferta turística de Galicia cara ao ano 2009. Para esta edición de FITUR, Turgalicia deseñou un recinto de promoción de 1.600 metros cadrados que recolle a esencia das liñas de promoción da oferta turística galega, baseadas no estilo de vida de Galiza, ao obxecto de transmitir unha imaxe de evocadora, amable e de calidade do destino. Con este recinto, Turgalicia tenta potenciar o carácter de destino único de Galiza, con personalidade propia, e con capacidade para xerar unha resposta emocional entre as persoas que o visiten.

O eixe de comunicación principal do stand institucional de Galiza en FITUR será unha serie de imaxes que representan con forte atractivo visual os diferentes produtos e recursos turísticos galegos, e así, o stand estará dividido nos seguintes apartados: Galiza, Camiño de Santiago, Cidades de Galiza, Turismo Interior, Rías de Galiza, Centros históricos, Turismo Termal, Turismo Náutico, Turismo Activo, Cociña atlántica e Aloxamentos.

Portal en Internet

Como novidade, para a difusión das actividades de promoción do Turismo de Galiza en FITUR, Turgalicia porá en marcha este ano o portal Galiciafitur2009, a través do que se poderá obter cumprida información do programa de eventos que se desenvolverán no stand galego, mesmo en tempo real.

A USC TRABALLA NUNHA FERRAMENTA TECNOLÓXICA PARA A XESTIÓN DOS MONTES EN MANCOMÚN

A Universidade de Santiago de Compostela, a través da Escola Politécnica Superior de Lugo, está a traballar actualmente, no desenvolvemento dunha ferramenta innovadora para a xestión dos montes en mancomún de Galiza co emprego das novas tecnoloxías.

Este sistema, que a entidade académica vén de presentar, permitirá avaliar diferentes opcións de explotación forestal, gandeira, silvicultora, enerxética... para decidir cal delas é a máis axeitada segundo os intereses da comunidade e en función de variables económicas, xeográficas e sociais.

O proxecto está apoiado pola Consellaría de Innovación e Industria e está previsto que remate para o vindeiro ano 2010.

Os datos manexados polo grupo de investigación sobre os montes en mancomún en Galiza dan mostra, segundo afirman, "da súa importancia", xa que existen 2.880 montes veciñais cunha superficie total de 670.000 hectáreas, o que equivale ao 22,5% do territorio galego.

O obxectivo do proxecto, que propón a unión de novas tecnoloxías, é contribuír á optimización da produción de bens e servizos nestes montes e propiciar a implicación das comunidades propietarias na súa xestión, proponendo instrumentos de avaliación de modelos de explotación.

Aplicación de novas tecnoloxías

Esta nova ferramenta informática de xestión será, basicamente, un sistema de apoio á decisión: a partir dunha serie de variables e tendo en conta diversos tipos de explotación, os xestores escollerán o modelo segundo os intereses e as peculiaridades de cada monte. O sistema calcula os beneficios, as consecuencias e tamén os riscos de cada modelo de explotación para que os responsables actúen en consecuencia.

Segundo explica Manuel Marey, investigador principal do proxecto e membro do Departamento de Enxeñaría Agroforestal da USC, aínda que existen outros sistemas para a xestión forestal, en todos eles "*prima a compoñente económica, e non se teñen en conta as compoñentes sociais e ambientais e factores como o da participación cidadá*". Esta ferramenta de simulación permitirá valorar as devanditas compoñentes económicas, ambientais e paisaxísticas.

XA DISPOÑIBLE EN GALEGO O XESTOR DE CONTIDOS XOOPS

O xestor de contidos HOOPS, un sistema de administración (CMS) libre, flexible e, segundo afirman os seus creadores, "*doado de usar*", vén de ser lanzado en galego, a partires dunha tradución realizada por Eduar Gaza que se pode descargar a través da web de SourceForge.net

O HOOPS está lanzado sobre os termos da licenza GNU (GPL) e foi concebido usando a linguaxe de programación PHP para permitirlle aos administradores, entre outras cousas, manexar sitios web dinámicos, construír comunidades en liña, xestionar usuarios, modificar a estrutura do sitio ou prover de contidos, de xeito doado e a través dunha intefaz sinxela.

Segundo aseguran en Ciberirmandade da Fala, este xestor de contidos "*manexa todo o difícil deixándote en liberdade para te concentrases no contido do teu sitio*".

Mancomún tamén se fixo eco da nova e na súa web podemos ler, esta mesma mañá, que esta ferramenta representa "*unha solución ideal para quen non queira depender de terceiros para a implantación e a administración dun portal propio*".

As críticas lanzadas pola comunidade galega para con este xestor son pois moi positivas e constructivas. A elas temos que engadir que co lanzamento da ferramenta en galego, esta vai ser, se cabe, aínda moito máis atractiva para os usuarios do noso país comprometidos coa causa da lingua.

OS OSCAR RENOVAN A SÚA IMAXE NA REDE

A Academia das Artes e as Ciencias Cinematográficas de Hollywood vén de presentar oficialmente a renovación da súa páxina web, que agora inclúe, entre outras cousas, contidos multimedia, acceso a arquivos e ligazóns a unha canle propia en YouTube.

Despois de oito meses de intenso tra-

ballo, o portal vese agora máis moderno e completo, xa que aumentou o seu volume de contidos considerablemente e abriu un acceso virtual aos arquivos de películas e guións que constaban na base de datos da organización.

Este cambio permítelle aos fans dos premios realizar tarefas nunca antes posibles na antiga web, tales como, coñecer os segredos mellor gardados da Academia, saber as opinións persoais dos membros da institución ou revivir a entrega das estatuillas aos antigos gañadores a través de vídeos en liña.

Din os seus responsables que o sitio "*é un máis que extenso homenaxe aos Premios da Academia*", onde os visitantes poden descubrir, ademais de unha gran cantidade de películas e guións arquivados, programas educativos dirixidos a hoxes directores, material gráfico de vindeiras exhibicións da Academia (como por exemplo algún bosqueño de Fellini que se atopa actualmente en exposición) ou as persoas que votan nos *Oscars* por medio de vídeo.

Botando unha primeira ollada, descubrimos que o portal inclúe, asemade, fotografías históricas de tódalas edicións dos *Oscar*, dende Clara Bow a Javier Bardem, así como varias coleccións privadas de pósters clásicos, como o de Margaret Herrick.

Canle propia en YouTube

A Academia ten agora a súa propia canle no popular sitio de descargas de vídeos YouTube, onde os internautas máis cinéfilos poden revivir momentos clásicos dos Oscar como o premio que Marlon Brando nunca recolleu polo seu papel de Don Corleone en El Padrino (no seu lugar enviou á apache Sacheen Pequena Pluma en protesta pola política dos Estados Unidos contra os nativos americanos) ou o ataque frontal de Adrien Brody a Halle Berry na edición dos premios de 2003.

MERCADOGALEGO.EU: TENDA DE TENDAS

SANTIAGO ACOLLEU A PRESENTACIÓN DUN AMBICIOSO PORTAL E ESTABLECIMENTO WEB POSTO EN MARCHA POLA DIRECCIÓN XERAL DE COMERCIO E A EMPRESA DE CARBALLO ABERTAL

O Hotel Monumento San Francisco de Santiago acolleu os días pasados a posta en longo dunha nova experiencia de colaboración entre o noso comercio e as redes dixitais da información: a páxina web mercadogalego.eu. O sitio en liña, presentado oficialmente pola directora xeral de Comercio, Ana María Rúa Souto, constitúe en boa medida e grazas á súa feitura de gran tenda accesible dende calquera recuncho un intento por mitigar unha das principais eivas do sector na nosa terra: a dispersión. Máis polo miúdo e segundo fixo saber Ana Rúa, o gran obxectivo deste desenvolvemento é facilitar ao eido retailista galego un portal conxunto a través do que presentar e distribuír os seus produtos, apostando deste xeito polo afianzamento das novas canles dixitais e pola modernización do sector. Como dixemos, a web, deseñada e posta en marcha pola empresa Abertal (con sede en Carballo), vén proposta como un achegamento espacial para os internautas do que en realidade está diseminado. En palabras de Manuel Pan (Abertal), estaríamos perante un marketplace en toda regra e visitable dende calquera recanto. A experiencia, engade, malia estar aínda inserida no que poderíamos chamar unha gran campaña de promoción e asesoramento sobre que vender e cómo vender (a parada en Compostela foi un anaco dun longo itinerario pola nosa xeografía), recibiu xa un importante apoio por parte de todo tipo de comercios: tanto polos que levan xa anos vendendo na Internet como por aqueles que aínda están a dar os seus primeiros pasos.

Entre o máis salientable da proposta da Consellería de Innovación a través da Dirección Xeral de Comercio podemos atopar o emprego no panel de xestión de cada comercio do tradutor OpenTrad para galego e castelán, cubríndose deste xeito as necesidades lingüísticas dos

principais mercados aos que se quere chegar. Asemade, informan os responsables da posta en marcha da web, a páxina conta co respaldo tecnolóxico de Caixa Galicia, que concorre no proxecto desenvolvendo os sistemas de pagos en liña. Máis en detalle, puxo en marcha unha pasarela multipago sen intermediarios, o que situaría ao comprador perante unha clara posición de vantaxe: poderemos mercar o que queiramos en diferentes comercios da web, inserir os nosos datos persoais só por unha única vez e a pasarela logo fai as xestións precisas para o desembolso ante cada un dos establecementos.

Como dixemos, a cita dos pasados días en Compostela constitúe o elo dunha cadea ben longa: a do itinerario de presentación da web por toda a nosa xeografía. En mercadogalego.eu podemos informarnos sobre as paradas pasadas, presentes e futuras e os días programados para as mesmas.

Funcionamento

A plataforma mercadogalego.eu funciona dun xeito moi sinxelo. Cada comercio, despois de darse de alta, leva o control do seu espazo no portal: xestiona os seus propios artigos, decide as formas de pagamento, recibe os pedidos e emite as súas propias facturas. Así, ademais destas vantaxes para o comerciante, as vantaxes comerciais son o medre do mercado potencial, a dispoñibilidade 24 horas ao día, a complementariedade coas vendas no propio

establecemento e a equiparación cos portais doutros formatos comerciais, así como participar nas campañas de promoción que a propia Dirección Xeral de Comercio levará a cabo para dar a coñecer esta ferramenta no mercado.

Segundo informa o dito departamento da Xunta, mercadogalego.eu preséntase de cara ao consumidor como un espazo no que atopar unha ampla e variada oferta de produtos xestionados por comercios galegos, podendo comparar as súas características sen saírmos da casa. Asemade, e tal e como deu a entender a directora xeral durante o acto de presentación do portal, os artigos pertencentes á marca Artesanía de Galicia, á rede de Comercio Rural Galego, a Galicia Calidade, ás denominacións de orixe galega ou produtos do Consello regulador de agricultura ecolóxica serán identificados co seu logotipo correspondente. Amais, aqueles establecementos que

conten con Selo de Calidade do Comercio Galego que concede a Consellería de Innovación tamén mostrarán o distintivo no seu espazo. A maiores, as tendas que teñan sitio web propio de seu tamén incorporarán unha ligazón á mesma.

Polo que respecta aos pasos a seguir de cara á unha compra, dicir que son semellantes en boa maneira aos de calquera outra plataforma en liña xa posta en marcha. O portal dispón dun buscador para achar os artigos a través de categorías de produto, localidade ou tipo de comercio. Logo de facer a reserva, pódese continuar mercando ou rematar a sesión seleccionando o xeito e a forma de envío e introducindo os datos persoais. O internauta poderá ir recoller o produto elixido na propia tenda abonando o prezo nese intre mesmo ou agardando no seu fogar mediante a opción de contrareembolso ou a través da tarxeta de crédito.

A INTERNET, DE XIRA

Imaxe da presentación en Compostela do programa de divulgación

AGESTIC E XÓVENES AGRICULTORES INFORMARÁN DAS VANTAXES DAS REDES EN 60 NÚCLEOS DO NOSO RURAL

Recoller o modelo irlandés de dinamización das redes no rural a través dunha proposta que non carece de lóxica: o aproveitamento das entidades que xa dinamizaban antes da chegada da Internet.

Por exemplo: as asociacións agrarias. Este é un dos alicerces do novo programa de espallamento dixital apoiado polo Ministerio de Industria que está a preparar na nosa terra o colectivo AGESTIC: Impulso Rural. A iniciativa, que se vai desenvolver entre xaneiro e marzo en estreita colaboración con Xóvenes Agricultores, incluírá entre outras actividades até 60 accións formativas noutras tantas localidades das nosas catro provincias. O obxectivo: fomentar fóra das grandes cidades a aposta pola Sociedade da Información, plena de vantaxes

Por exemplo: as asociacións agrarias. Este é un dos alicerces do novo programa de espallamento dixital apoiado polo Ministerio de Industria que está a preparar na nosa terra o colectivo AGESTIC: Impulso Rural. A iniciativa, que se vai desenvolver entre xaneiro e marzo en estreita colaboración con Xóvenes Agricultores, incluírá entre outras actividades até 60 accións formativas noutras tantas localidades das nosas catro provincias. O obxectivo: fomentar fóra das grandes cidades a aposta pola Sociedade da Información, plena de vantaxes para absolutamente todos os sectores económicos e sociais do rural: até para os teoricamente máis afastados da cousa dixital. Máis polo miúdo, o que se pretende é afianzar os usos das redes da información na xestión das explotacións agro-gandeiras, cooperativas, empresas autónomas, negocios turísticos ou teletraballo.

Segundo informou AGESTIC en Santiago recentemente, aos obxectivos devanditos hai que engadir con esta medida un compromiso pola mellora de condicións de traballo dun colectivo especialmente ligado ao noso ámbito non urbano: o dos autónomos e autónomas, que arestora representan unha cifra de 234.000 cidadáns en Galiza. Para a asociación, unha iniciativa como Impulso Rural é positiva non só para informar polo miúdo das utilidades das

redes entre amplas franxas da nosa sociedade que aínda non tiveron sequer un primeiro contacto con aquelas, senón tamén para lembrarlles ás empresas responsables de achegar accesos dixitais e ás institucións a importancia de habilitar conectividade naquelas zonas (moitas) que aínda non dispoñen dela. “Na actualidade”, comentou o responsable d e AGESTIC, José María López Bourio, “o ADSL no rural vai dez veces máis lento ca na cidade, e se pode dicir que hai máis de 8.000 núcleos de poboación aos que aínda non chegou a conectividade”.

Para López Bourio, non é preciso facer grandes e custosas estatísticas para dar conta de primeira man do desleixo de Telefónica á hora de contar con clientes illados nas aldeas.

Nunha liña crítica semellante situouse tamén o secretario xeral técnico de Xóvenes Agricultores, Juan Orozco, quen durante a rolda de prensa de presentación de Impulso Rural, tivo palabras de queixa respecto ao que considera unha marxinación dixital do noso agro por parte dos entes públicos: “No campo exprópiannos as fincas para facer autovías, para instalar parques eólicos, para instalar redes eléctricas..., pero logo non podemos gozar deses adiantos. Agradecemos ao Ministerio de Industria que apoie esta iniciativa, pero ten que saber que, polo menos en Galicia, os seus

propios obxectivos non están cumpridos en absoluto, como de xeito trabucado presumen na súa web”. Ao seu xuízo, o problema da ausencia de Internet en amplas áreas da nosa xeografía é un problema herdado de décadas, mesmo de antes da chegada da Rede: lembroulles aos presentes os graves atrancos que aínda teñen algunhas familias para ter un servizo de telefonía básica en condicións. Para Orozco, é preciso facilitarlles aos agricultores ferramentas que lles eviten os desprazamentos ás vilas: “Queremos poder facer todo o papeleo das Consellerías do Medio Rural e Medio Ambiente, pero tamén queremos sacar os permisos de caza e pesca, e beneficiarnos da banca electrónica”.

Recursos da campaña

Segundo informou AGESTIC, a iniciativa de dinamización Impulso Rural contará con profesionais especializados que atenderán aos interesados que teñan explotacións ou negocios non só no sector primario senón tamén no comercio e os servizos, os obradoiros ou os profesionais como carpinteiros ou electricistas. Ademais de aprenderlles a usar os buscadores de Internet na procura de emprego ou teletraballo, familiarizaranos coas ferramentas de intercomunicación internáutica ou as vantaxes de contar con factura e sinatura electrónica, ademais de ensinalos a pedir cita no médico ou na ITV do coche, facer a declaración da renda, consultar o catastro, matricularse na universidade ou facer cursos on-line.

Localidades beneficiadas

A xira de Impulso Rural comezou o día 26 en Vilalba e Guitiriz para logo trasladarse a Viveiro e Burela (28 de xaneiro), Foz e Barreiros (29), Cospello e Castro de Rei (30), Monforte e Sarria (día 2 de febreiro), Monterroso e Lalín (día 3), Chantada e Vila de Cruces (día 4), Coles e O Carballiño (día 5 de febreiro), Boborás e Leiro (día 6), Ribadavia e Pontearreas (día 9), A Guarda e Tomiño (día 10), Tui e Mondariz (11), Redondela e Marín (día 12), Moaña e Villagarcía (día 13), Arzúa e Melide (día 16), Vedra e A Estrada (día 17), Padrón e Cambados (día 18), Cuntis e O Grove (día 19), Boiro e Ribeira (día 20), Becerreá e A Fonsagrada (día 25), Mondoñedo e Mugardos (día 26), Betanzos e Pontedeume (día 27), Abegondo e Ordes (día 2 de marzo), Carballo e Santa Comba (día 3) e Vimianzo e Muros (día 4). Asemade, está programada (aínda que as datas e os horarios non sexan totalmente definitivas) a concorrencia da xira en O Barco e A Rúa (o 19 de marzo), en Maceda e Allariz (o día 20), en Castrelo de Miño e A Bola (o día 21), en Rairiz de Veiga e Hinzó de Limia (día 22) e máis en Verín e Castro Caldelas, o día 23.

CALIDADE: MOTOR DE ÉXITO

A ASOCIACIÓN TECNOLÓXICA INEO INFORMA SOBRE AS VANTAXES DE IMPLANTAR NAS EMPRESAS CERTIFICACIÓNS DO ÓPTIMO APROVEITAMENTO E XESTIÓN DOS SEUS RECURSOS

A implantación de certificacións de calidade por parte dunha empresa e o consecuente aumento das súas capacidades produtivas están a converterse en factores clave no viero de determinar o éxito da compañía.

A calidade nas empresas non só é garantía dunha meirande satisfacción para os clientes e unha mellora da produtividade senón que en tempos difíciles convértese na mellor carta de presentación perante a Administración.

Unha mostra desta clara aposta pola optimización dos recursos nas empresas son as últimas axudas destinadas ao sector das Tecnoloxías da Información e Comunicación (TIC) que presentou a Consellería de Innovación e Industria da Xunta de Galicia. Nas bases para acceder a elas hai unha valoración clara dos referenciais de calidade, desenvolvemento, e seguridade da información, entre outros.

Tanto é así que o importe das subvencións pode chegar a duplicarse para aquelas firmas que posúan as certificacións oportunas en determinados ámbitos como por exemplo o desenvolvemento de software ou a xestión da seguridade da información, por exemplo. Ademais, dous criterios de valoración (un de até 30 puntos, e outro de até 15 puntos) aprecia o que tanto cliente como provedor se atope en disposición de certificacións de calidade como CMMI, ISO9001, ISO90003, ou ISO27000.

Neste sentido, Ineo, a asociación galega de empresas ligadas ao eido das novas tecnoloxías da información, vén desenvolvendo nos últimos anos toda unha liña de proxectos destinados á implantación de sistemas de calidade para as compañías galegas do sector das canles dixitais do coñecemento.

Ao longo dos últimos tres anos, Ineo desenvolveu toda unha liña de proxectos no eido da calidade cos que 30 empresas socias conseguiron implantar ou están en proceso de implantación dun total de 51 certificacións da súa óptima capacitación

que permiten ás empresas mellorar en distintos ámbitos:

-Calidade nos procesos de desenvolvemento de software (ISO12207:1995, ISO90003:2004 e CMMI).

-Calidade en calquera actividade relacionada co proceso de produción (ISO9001:2000, ou a recentemente aprobada ISO9001:2008).

de calidade e que no resto se España tan só hai 25 organizacións que a posúen.

Ademais da mellora da imaxe de marca de cara ao exterior, o aumento da credibilidade da compañía e a mellora do posicionamento no mercado, está máis que comprobado que, no que se refire nivel interno, a implantación de sistemas de calida-

-Calidade na xestión de servizos relacionados coas Tecnoloxías da Información e Comunicación (ISO20000:2005).

-Xestión da seguridade da información (UNE-ISO/IEC 27001:2005).

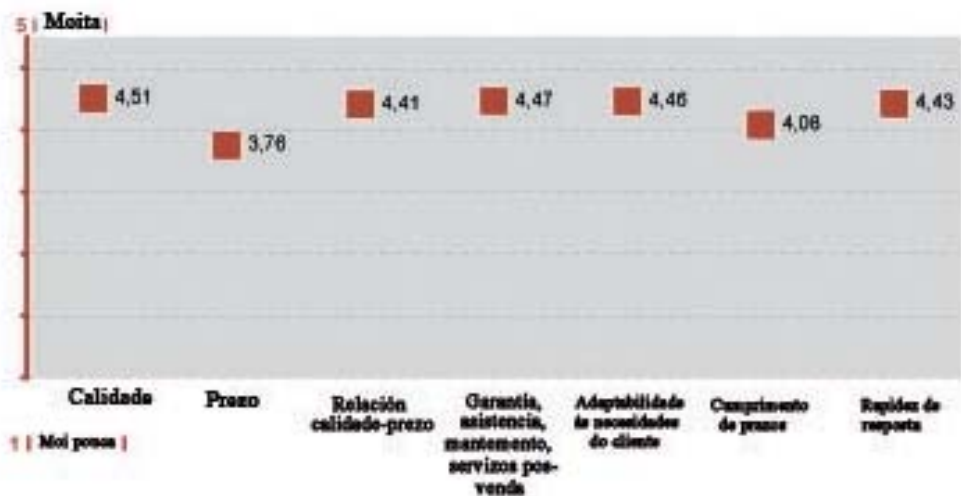
No caso da seguridade da información, demóstrase que as pequenas e medianas empresas galegas do sector TIC están a realizar un esforzo moi positivo para a obtención das correspondentes acreditacións da súa capacitación. De feito, Galicia é neste senso unha comunidade de referencia na implantación desta norma se temos en conta que durante o 2009 dez empresas de Ineo obterán o correspondente certificado

de en calquera ámbito incrementa a motivación do persoal da propia empresa, o que se traduce nunha maior produtividade e nun aumento da captación e retención de clientes.

Que desde a Administración se valore a calidade nas pequenas e medianas empresas e se apoie claramente a adopción de modelos e referenciais por parte das compañías, é unha mostra clara de que a mellora continua faise imprescindible para o aumento da competitividade no contexto do mercado actual.

Máis información sobre estas actividades e recursos de Ineo en www.ineo.org.

Valoración dos clientes dos produtos e servizos da empresa

O aspecto máis valorado polos clientes das empresas do sector é a calidade (4,51) en contraposición ao prezo que é o menos valorado (3,76). Isto pon de manifesto que as empresas están a apostar pola diferenciación.

En marcha un programa para a inserción laboral tecnolóxica

Ineo está a formar a 30 profesionais nuns perfís profesionais moi específicos e moi demandados polo mercado tecnolóxico para que se incorporen ás empresas a partir de marzo deste ano. Os perfís nos que se capacitan arestora aos futuros traballadores correspóndense cos dun analista funcional e o dun programador.net. Estes candidatos a seren contratados polas empresas de Ineo están a recibir un curso de formación de 240 horas lectivas en centros de formación homologados nas cidades de Vigo e de A Coruña. INSEER-TIC é un proxecto promovido por CONETIC, [Confederación Española de Empresas de Tecnoloxías da Información] da que Ineo forma parte e na que participan outras asociacións do sector do resto de España. Financiado polo Ministerio de Traballo, o programa pretende formar a profesionais en distintas especializacións técnicas garantindo que no prazo de seis meses trala impartición das accións formativas se contrate ao 60% dos alumnos que superaron con éxito o proceso formativo.

Segundo apunta a asociación empresarial galega, a realización deste programa formativo correspóndese cun obxectivo estratéxico propio de seu, que é o de responder ás necesidades de cualificación permanente dos profesionais do sector TIC en Galicia, representados no seo da entidade, para asegurar a mellora das súas competencias individuais e o seu desenvolvemento profesional. Desde a asociación consideran que a formación, tanto dos/as mozos/as que se incorporan como novos profesionais á actividade como a dos/as xa empregados/as, é un elemento vital de avance xeral e satisfacción do persoal. Máis aínda no caso dun sector que basea a súa actividade en valores intanxibles intensivos en coñecemento e no que o capital intelectual é o principal activo. Actualmente o sector TIC é unha fonte de emprego de gran crecemento para persoal cualificado, sobre todo de carácter técnico.

TECNOLOXÍA CON CRITERIO

UNHA EMPRESA DE OLEIROS DESENVOLVE UN BUSCADOR INTELIXENTE QUE ENTENDE O QUE SE LLE REQUIRE: GURÚ

Sede de Netex en Oleiros

Din os especialistas en comunicación que na linguaxe practicada no dixital, nese ir e vir de correos electrónicos, entradas nos blogs cos seus comentarios ou mensaxes instantáneas, pérdese unha cantidade importante de contido e, o que case é máis importante, redúcese a marxe para a interpretación correcta do que se transmite.

Para entendérmolos: dásele *cancha* aos malentendidos. Algo semellante acontece coa comunicación que mantemos coas máquinas: sistemas, buscadores, asistentes e demais. Se algo se nos perde polo camiño, as ferramentas da Web dificilmente son quen de reconstruír o elo da cadea que falta. Chegar até onde ninguén chegou en materia de interpretación e entendemento é o gran obxectivo do equipo de Netex (www.netex.es), unha empresa con sede en Oleiros (A Coruña) que, segundo informou os días pasados a Consellería de Innovación nos seus boletíns web, vén de desenvolver unha ferramenta de procura en liña que entende (por fin) as nosas palabras. É dicir: non se limita só a *oilas*, senón tamén a *escoitalas*. O sistema, que como se pode supoñer está baseado no emprego de intelixencia artificial (entende o que se lle di e relaciónao cos datos que ten para dar a resposta máis completa e precisa), supón un paso adiante nun eido, o dos recursos web, afianzado de máis nos procedementos automáticos. Por

dicilo dun xeito que se entenda: a ferramenta desenvolvida imita á comunicación oral entre persoas. Por certo que o recurso xa ten nome: **Gurú**.

Segundo informa a Consellería de Innovación (que colabora no proxecto a través do seu plan de axudas INCITE e unha cifra concreta: 175.000 euros para os anos 2007 e 2008), o desenvolvemento ten un amplísimo abano de aplicacións, ben sexa no eido público ou no empresarial (páxinas web, intranets, eAdministración, catálogos en liña de produtos). Con todo, hai unha que cómpre salientar de entre todas elas: a da aprendizaxe en liña. Neste senso, a ferramenta xa está a ser integrada en Kubbe, plataforma de formación a distancia social creada por Netex -da que falamos nesta mesma páxina- que entre outras posibilita que os usuarios se relacionen entre si cun sistema de comunidades e con múltiples recursos de comunicación e participación.

A ferramenta Gurú, que conta tamén co apoio do Departamento de

Electrónica e Computación da Universidade de Santiago (USC), é segundo os seus creadores unha incursión plenamente galega na era 3.0 da Sociedade da Información: a da Web intelixente. En palabras de Joserra Mosteiro, socio e director de I+D+i de Netex, “*Gurú é un produto que cumpre os parámetros da web semántica, sendo quen arestora de interpretar e interconectar un maior número de datos, de xeito que a información sexa comprensible para as máquinas*”. Esta é precisamente a clave do proxecto e o que marca a diferenza con outros de semellantes características: que os datos sexan algo máis que datos para as máquinas, que teñan significado. Para este fin, para que a web-información teña un sentido real, os responsables do proxecto tiveron que botar man dunha codificación ben concreta: as ontoloxías: formulacións que definen conceptos e as relacións entre eles representando a información de xeito formal e interpretable polos computadores.

Captura da web de Netex

Unha empresa recoñecida por Eganet

O labor de Netex no desenvolvemento de ferramentas para a Web non é un labor recente. Nin tampouco os recoñecementos ao seu traballo. Se facemos memoria, lembraremos que na pasada edición dos Premios Eganet, o seu servizo Kubbe (www.mykubbe.com) brillou con luz propia: obtivo o galardón á mellor aplicación en liña. O hurado deu como gañadora dentro desta categoría (dirixida a recoñecer propostas de natureza práctica na Rede) á empresa de Oleiros Netex Knowledge Factory (FYNET) polo seu proxecto Kubbe, un produto que podería ser cualificado de exemplo de “*e-learning 2.0*” (polo que ten de aprendizaxe a distancia e polo que ten de participativo e constante) e que axuda a internautas en xeral a atopar de xeito completo as actividades formativas e máis os recursos humanos e técnicos que máis lles conveñen. No intre en que recibiu o devandito recoñecemento, FYNET (que conta xa con dez anos de experiencia na aprendizaxe a distancia, posibilidade grazas á Rede) ten entre os seus clientes a empresas da talla de Santander, BBVA ou Telefónica. Cómpre lembrar que Kubbe, que é un contorno virtual integrado por diversas funcionalidades a xeito de cubos, incorpora as seguintes pezas fundamentais:

- Un núcleo co escritorio e un innovador sistema de navegación baseado en pestanas, páxinas e caixas. Aquí, cada usuario pode atopar marxes amplas de personalización.

- Ferramentas de comunicación multidispositivo (pódese participar dende un computador con conexión á Internet, dende o teléfono móbil, etc.) en tempo real e diferido. Tamén permite colaborar a través de ferramentas de participación como etiquetas, votos, tarefas, eventos ou repositorios.
- Un módulo de xestión da aprendizaxe social con utilidades para facer un seguimento da interacción dos usuarios cos contidos formativos e informativos que poda acoller a plataforma.

Unha das áreas de traballo da empresa galega

GRANXAFAMILIAR.COM GAÑA APOIOS

AS EMPRESAS DE TRANSPORTE TOURLINE EXPRESS E INTEGRA2 ÚNENSE Á INICIATIVA PARA REFORZAR A COMPETITIVIDADE DAS EXPLOTACIÓNS AGRARIAS GALEGAS POLA VÍA DA INTERNET

GranxaFamiliar.com, un dos proxectos galegos nos que máis se aposta por integrar o uso da Rede na economía rural (e viceversa), estivo a recibir os pasados días importantes apoios para o seu desenvolvemento e, tamén, para o incremento dos seus integrantes: até o de agora dúas dúas de explotacións agrarias da nosa xeografía.

A proposta, orixinada en Antas de Ulla e Brión e logo estendida a Lalín e outros concellos, veu da man do Grupo de Investigación Sociedade, Tecnoloxías e Territorio da Universidade de Santiago de Compostela (Gis-T Idega). Este departamento da USC, comprometido non só coa posta en marcha do proxecto senón co seu medre, vén de asinar dous acordos de colaboración coas empresas de transporte Tourline Express e Integra2, compañías con importante presenza en Galiza, España e, por extensión, nos principais mercados potenciais das devanditas granxas galegas e dos seus produtos.

En definitiva, en virtude deste convenio búscase intensificar as actividades de venda e distribución directa e sen intermediarios, dándose especial importancia –como dixemos– a aqueles produtos que requiran máis necesidade de refrixeración e sen que o prazo da entrega vaia alén dos dous días (reducíndose nalgúns casos a unhas poucas horas). Segundo apuntaron os tres colaboradores nesta iniciativa conxunta, a idea básica é semellante a de calquera acordo de participación en mancomún, pero con especiais vantaxes engadidas: todas as partes saben

beneficiadas, tanto os compradores (que terán antes os produtos á súa disposición), como os vendedores (que melloran e optimizan a rede de reparto e achega) como o propio equipo de investigación responsable de Granxfamiliar.com, que dará pasos adiante en materia de esculca e avaliación de novos xeitos de mercar e vender a través da Rede.

Polo que respecta ás empresas de transporte, grazas a esta iniciativa poderán afianzar a súa presenza e actividade en Galiza e España, amais do seu prestixio (posto que contribúen a espallar produtos de primeira calidade e que apostan por novas vías comerciais alternativas ás convencionais).

O convenio, que foi presentado na recta final de xaneiro, pon ás granxas galegas integrantes da rede en disposición de levar as súas colleitas a calquera punto da nosa xeografía e da Península por enteiro, colleitas nas que (por poñer uns exemplos) inclúense produtos que tradicionalmente se destinaban ao consumo familiar e que agora achegan novas oportunidades de riqueza e desenvolvemento económico: hortalizas, viño ou mel. Como dixemos, o convenio asinado tamén representa unha aposta por un

novo tipo de comercio a todos os niveis: xa non estamos a falar só dunha venda e distribución acordada a través das novas tecnoloxías (que achegan inmediatez, seguridade e comodidade, amais de evitar desprazamentos: para os que venden e para os que mercan), senón tamén dunha actividade comercial que non precisa de intermediarios, hoxe en día os meirandes beneficiarios da achega de produtos dende o rural ás cidades e a costa de todos os implicados: os produtores e os clientes. Para o equipo responsable de Granxfamiliar.com, facéndose eco de datos subministrados pola Coordinadora Estatal de Organizacións de Agricultores e Gandeiros (COAG), xa é hora de buscar vías substitutivas máis xustas cos que venden e cos que mercan. Segundo informacións de COAG, as cadeas de intermediarios obteñen, sen apenas asumir riscos, unha marxe que a miúdo supera o 450% de ganancias sobre o prezo en

orixe dos produtos agrarios, e acadando valores que no caso das patacas e das laranxas “chegan a superar o 1000%”, matizan os membros de Gis-T Idega.

Invernadoiro da explotación Calma Rural de Touro

Sobre a web e o proxecto

Dende o ano 2007 Gis-T Idega impulsa o portal web experimental Granxfamiliar.com, destinado ás familias agrarias produtoras de Galicia que tradicionalmente practicaron o policultivo e a multifuncionalidade rural, que no pasado destinaban a súa produción ao autoconsumo familiar e que actualmente están en disposición de introducila no mercado.

O portal web diríxese polo lado da demanda a calquera comprador, sexa familia, colectivo, empresa en xeral, institucións sociais, ou outros que se sintan atraídos polos prezos, a calidade dos produtos e por unha nova forma de comercio, “a máis xusta para Galicia”, afirma o director do proxecto, Carlos Ferrás. “Trátase de establecer canais de información e de fluxos de rendas entre o medio rural e urbano”, aclara, traballando directamente coas familias produtoras na promoción dos produtos que ofertan e que os clientes poden apreciar in situ visitando as granxas familiares.

A práctica do autoconsumo propia do minifundio tradicional galego garantiu a pervivencia dunha forma de producir alimentos sostible social e medioambientalmente, e os alimentos producidos nas granxas alimentaron “durante moitas xeracións” ás familias galegas. Son estes valores e unha cultura coa que o grupo Gis-T Idega quere comprometerse “por ser o patrimonio cultural de todos os galegos e galegas”.

Captura da web de Granxa Familiar

Belen e Marcos, propietarios da Granxa Vilarullo

CONTRA A CRISE, ENXEÑERÍAS

A UNIVERSIDADE DE VIGO REFORZARÁ A SÚA OFERTA DE CAPACITACIÓN LABORAL CON DÚAS NOVAS AULAS DE ROBÓTICA E SOFTWARE INDUSTRIAL

A Universidade de Vigo acolleu os días pasados un duplo acordo académico-empresarial [duvi.uvigo.es] que en boa medida certifica a arela de medre das enxeñerías perante un escenario, o actual, do que aínda non se ve a fin da costa abaixo da recesión económica.

Dito doutro xeito: onde noutros sectores hai cancelación de proxectos e de acordos, no eido do coñecemento tecnolóxico semella que segue a rastrexarse o contrario, comezando dende o que poderíamos considerar o primeiro sinal de relativamente boa (cos problemas inevitables derivados doutros sectores) saúde: a demanda de traballadores. Neste senso, e a propósito do acordo asinado entre a dirección da Escola Técnica Superior de Enxeñeiros da Universidade de Vigo e as empresas Fanuc Robotics (robótica) e Wonderware (software industrial), confirmase para a institución educativa galega que as firmas do eido tecnolóxico máis especializado seguen a procurar fichaxes no eido universitario. Diso precisamente tratou o convenio duplo asinado recentemente en Vigo: de renovar unha colaboración xa existente para poñer en marcha proxectos de inserción laboral, laboratorios-aula específicos e diversos programas de formación.

Na sinatura, que foi a maiores un recordamento das vantaxes mutuas deste tipo de actividades de colaboración (para os estudantes, porque melloran as capacidades no mercado laboral, e para as empresas, que se nutren do espírito innovador que flúe do campus), fixeron acto de presenza o reitor Alberto Gago e o profesor de Enxeñería de Sistemas e Automática e colabora-

Sinatura con Wonderware, foto de Ignacio Armesto

dor da páxina web e da revista Código Cero, Ignacio Armesto. Tanto eles como o director da Escola, Luís González Piñeiro, agradeceron ás ditas empresas devanditas o seu compromiso coa Universidade en accións formativas, no asesoramento de proxectos de fin de carreira dos estudantes e na habilitación de dous novos espazos físicos de aprendizaxe equipados co material achegado por ambas compañías.

Polo que respecta ás empresas, tamén tiveron palabras de apoio e confianza: Wonderware sinalou o importante servizo representado polas universidades á hora de cubrir amplos baleiros de oferta

laboral enxeñeira en determinadas zonas de España. Ao seu xuízo, un acordo coma o devandito é unha garantía de futuro: *“O convenio coa Universidade vai permitir contar a medio e longo prazo con xente moi ben preparada e que xa está afeita aos nosos produtos de software”*, sinalou Jordi Rey, representante de Wonderware. Para Fanuc, que contou coa presenza de Bob Struijk (general manager), unha boa parte das esperanzas do sector das novas tecnoloxías e da economía do futuro en xeral (cada vez máis necesitada de coñecemento) está precisamente no diálogo entre as empresas e as universidades, e máis polo miúdo en proxectos como as novas aulas que van ser postas en marcha en Vigo, espazos que van permitir aos estudantes e docentes *“tocar a realidade e a práctica, algo moi importante para a súa formación”*, sinalou.

Estas aulas, que se unen ás xa existentes achegadas por Siemens, Schneider ou Rockwell, forman parte dun proxecto máis amplo de formación encamiñado a crear cursos de entre 40 e 80 horas adaptados ás empresas coas que a Escola Técnica Superior está a colaborar e que, en palabras de Ignacio Armesto, poderán ser o alicerce ou xermolo dun futuro máster en automatización industrial.

Axudas ao profesorado para coller as rendas da Internet

Se para un alumno vivir a cabalo entre dous mundos (o real e o dixital) é na practicamente imprescindible, case é de meirande obriga para os docentes, que son, por así dicilo, os webmasters do eido educativo. Dito doutra maneira: tendo en conta que o coñecemento se mide cada vez menos en libros e ficheiros e máis en bases de datos, semella que hai poucas opcións de evitar a creación dun novo tipo de axente educativo: o profesor-webmaster. Precisamente para ir subindo chanzos na súa consecución, o programa de formación para o corpo docente que impulsa a Vicerreitoría de Innovación Educativa da Universidade de Vigo desenvolve o Curso avanzado de creación de sitios web. A actividade vai encamiñada ao profesorado que precisa ampliar o coñecemento adquirido a través dos cursos de iniciación. Ou sexa: que vai dirixido a sentar o alicerce dun coñecemento especializado en materia de tratamento de bases de datos e posta en marcha de sitios web que vaian alén da simple exposición de coñecemento.

A web da Universidade de Vigo [duvi.uvigo.es] ofrece estes días información de primeira man sobre o curso en cuestión achegada por un dos seus responsables, José Luis Martínez Orge: *“Non é programación pura e dura, pero si un pouco máis avanzada cá nivel básico”*. Asemade, a actividade abrangue *“a configuración dun equipo como servidor web, o*

emprego de MySQL como servidor de bases de datos ou a administración do sitio con PHP”.

Segundo engade a Universidade no seu espazo, explicaranse no curso as características fundamentais dos sitios web dinámicos, como instalar os seus propios formularios para o envío e amoreamento de datos, deseño de zonas de acceso restrinxido, creación de fogos de páxinas mestres para sitios de comercio electrónico ou o uso de CSS para o deseño das páxinas. Por certo que o Dreamweaver 8 foi a ferramenta empregada nas edicións máis básicas do curso e retomarase agora para o seu desenvolvemento.

Matrícula en liña

O curso, de 20 horas de duración, celebrarase os días 26, 27, 28, 29 de xaneiro e 2, 3, 4, 10, 11 e 12 de febreiro de 10.00 a 12.00 h e ofértanse 20 prazas que se irán cubrindo por rigorosa orde de preinscrición. Os interesados poderán realizar a matrícula ou consultar o programa na plataforma Bubela. Entregarase un certificado de asistencia expedido pola Universidade aos que completen, cando menos, oito sesións presenciais completas das dez que compoñen o curso.

VECIÑANZA DIXITAL

A REDE DE DINAMIZACIÓN DA SOCIEDADE DA INFORMACIÓN DA CONSELLERÍA DE INNOVACIÓN XA ESTÁ PRESENTE ARESTORA EN 63 DOS NOSOS CONCELLOS

Un programa encamiñado a difundir as novas tecnoloxías dixitais como é o Plan Estratéxico Galego da Sociedade da Información (PEGSI) tiña que ter por forza unha face visible: equipos informáticos e humanos que constituísen o punto de unión coa cidadanía. Dito doutra maneira: a posta final en práctica de todos os obxectivos teóricos.

Pódese dicir que o PEGSI (proposto e desenvolvido pola Consellería de Innovación a través da Dirección Xeral de Promoción Industrial e da Sociedade da Información) comparte a característica básica de todos os plans estratéxicos: unicamente deixa de ser un conxunto de siglas no intre no que as veciñas e os veciños lle atopan utilidade. Diso e de informar polo miúdo das vantaxes da Internet (explicándoa, dándoa de balde, quitándolle ferro) trata precisamente a Rede de Dinamización da Sociedade da Información. A Rede, tal e como a podemos ver hoxe en día, é a extremidade máis longa do PEGSI e un dos altofalantes principais da Sociedade da Información en Galiza. Arestora presente en sesenta e un dos concellos da nosa xeografía, é relativamente recente: foi posta en marcha en xaneiro do ano 2007. Os seus obxectivos son enteiramente abertos: triplemente. Por unha banda, pódese dicir que aínda está a dar os seus primeiros pasos, en continuo desenvolvemento e aberta a adaptacións e ás incorporacións. Neste senso, óllase nun dos seus piares fundamentais, o software libre, coma nun espello. De feito, a programación

aberta é piar e obxectivo, contido dunha chea de actividades. Por último, constitúe unha Rede accesible e universal: todo o que se pode usar nela é de balde e todo o que e se aprende nela non require máis esforzo có de ser divulgado novamente.

A face na Web

A Rede de Dinamización dá conta na web (www.rede-dedinamizacion.eu) de todo o que lle ofrece á cidadanía: punto de conexión a Internet, información e asesoramento sobre software libre, actividades, obradoiros, concursos, etc. Para facilitar a distribución dos datos, inclúe calendarios coa relación das iniciativas programadas en cada un dos seus centros. Asemade, e para quen queira poñerse ao día sobre os seus obxectivos, a web incorpora unha presentación e máis un vínculo ao PEGSI, o alicerce da iniciativa. Amais disto, a páxina é de utilidade para os que desexen tirar partido da aula que teñen máis a man (achéganse completos datos sobre cada unha delas: quen a dirixe, que actividades se levan a cabo, quen participa, galerías fotográficas do centro, etc).

Un pouco de historia (recente)

A Rede iniciou a súa actividade en xaneiro de 2007, tras a convocato-

ria dunha bolsa no mes de maio de 2006 -posteriormente convocárase outra en xullo de 2007- Desde esa data, a infraestrutura axuda a levar a cabo actuacións ligadas ao desenvolvemento da actividade económica, social, empresarial e da implantación dos servizos electrónicos, titorizando a cidadanía con maiores dificultades e achegándolles os medios e ferramentas necesarios para poder formar parte activa da Sociedade da Información. A tal fin, os dinamizadores e dinamizadoras da Rede desenvolven charlas, obradoiros e cursos de alfabetización dixital de temática variada, adaptándose ás diferentes necesidades de diferentes colectivos sociais tales como poden ser as mulleres, as persoas maiores, as persoas con discapacidade, a mocidade, as asociacións e as empresas. Todo isto de xeito gratuíto e ao alcance de toda a poboación galega. Segundo informa a Dirección Xeral responsable da súa posta en funcionamento, a finalidade principal da Rede é acadar unha ruptura a fenda dixital que afecta especialmente a algún destes colectivos devanditos, logrando a súa inclusión na sociedade dixital e das TIC.

A estrutura da Rede

Para a consecución de tales obxectivos, a Rede de Dinamización está presente ao longo de toda a xeografía en 63 concellos galegos nos que desenvolven o seu labor de alfabetización dixital os dinamizadores e dinamizadoras. A Rede chega así a todos os recunchos de Galiza, fixando os obxectivos, sobre todo, nas zonas do rural con menos posibilidades de acceso ás novas tecnoloxías e nas que, polo tanto, o risco de exclusión da Sociedade da Información se fai máis evidente.

Concellos onde está presente a iniciativa

A Coruña

Asoc. de Empresarias da Coruña: Avda. Alcalde Pérez Ardá 52. 981 287 070.
Centro Comarcal de Ordes Nacional 550 km 37 (As Castillas). 981 688 386.
Concello de Ames: Pza. De Chavián (Bertamiráns). 981 884 085.
Concello de Arzúa: Rúa Lugo, s/n.
Concello de Betanzos: Rúa Emilio Romay. 981 771 300.
Concello de Boiro: Rúa Poeta Manuel María. 981 842 635.
Concello de Camariñas: Rúa Río do Prado. 981 736 506.
Concello de Carballo: Pazo da Cultura, R/ do Pan, s/n. 981 704 300.
Concello de Cee: Rúa Buenaventura Castro.
Concello de Cerdeda: Avda. Fernando González Lave. 981 686 209.
Concello de Corcubión: Avda. Da Viña 10. 981 745 617.
Concello de Culleredo: Rúa Alcalde Domingo Sierra. 981 612 072.
Concello de Curtis: Rúa Calvo Sotelo (Teixeiro) e Recinto Feiral (Curtis).
Concello de Mugardos: Avda. Francisco Vazoso (Franza). 671 693 008.
Concello das Pontes: Rúa Rosalía de Castro 28.
Concello de Porto do Son: Rúa Campo Través. 981 853 405.
Concello de Ribeira: Avda. Do Malecón 22. 981 87 60 43.
Concello de Sada: Praza Igrexa Nova. 981 963 718.
Concello de San Sadurniño: Avda. Marqués de Figuerora. 981 495 210.
Concello de Teo: A Ramollosa (Hulgado). 981 815 700.
Concello de Vilasantar: 981 778 169.

Pontevedra

Centro Comarcal do Salnés: Paseo da Calzada (Cambados). 986 526 013.
Concello de A Guarda: Rúa Rosalía de Castro 14. 986 611 850.
Concello de Bueu: Eduardo Vicenti 2. 986 324 625.
Concello de Cuntis: Políngio da Ran. 986 548 780.
Concello de Moaña: Rúa Donato Bernárdez Sotelo 6. 986 314 997.
Concello de Nigrán: Rúa Curros Enríquez 3. 986 366 765.
Concello de O Grove: Rúa Monte da Vila 11. 986 732 341.
Concello de O Porriño: Rúa Ribeira. 986 348 944.
Concello de Poio: Rúa Carreiro do Campo 17 (Combarro). 986 771 358.
Concello de Pontevedra: Rúa Alemaña (Monte Porreiro). 986 896 656.
Concello de Salceda de Caselas: Prza. Do Concello. 986 349 003.
Concello de Sanxenxo: Rúa Luis RocaFort 18. 986 690 010.
Concello de Tomiño: Rúa Campo da Feira. 986 623 304.
Concello de Valga: Ferreirós (Cordeiro). 986 556 769.
Concello de Vilagarcía de Arousa: Avda. Juan Carlos I, 12. 986 185 715.

Lugo

Asoc. de Persoas Hordas de Lugo: Rúa Eduardo Pondal 22. 982 201 113.
Centro Comarcal da Mariña Occ. R/Ramón Canosa (Viveiro). 982 570 670.
Centro Comarcal Terra de Lemos: N-120, km 519 (Monforte). 982 416 046.
Concello de A Pastoriza: Rúa José Yáñez. 982 332 412.
Concello de Burela: Rúa da Igrexa. 982 581 141.
Concello de Carballo: Prza. Vázquez Portomeñe (A Barrela). 982 466 201.

Concello de Chantada: Rúa Rosalía de Castro 1. 982 441 614.
Concello de Mondoñedo: Prza. Da Catedral 37. 982 524 113.
Concello de Monforte de Lemos: Avda. Emilia Casas. 982 403 893.
Concello de O Vicedo: Rúa Cidade Mondoñedo 23. 982 590 195.
Concello de Ribadeo: Rúa Antonio Otero 15. 982 120 732.
Concello de Riotorto: Circunvalación (Riotorto).
Concello de Lugo: Praza da Milagrosa 7. 982 807 910.

Ourense

Centro Comarcal de Valdeorras: Rúa da Veiguiña 5. 988 247 425.
Centro Comarcal do Carballiño: Estrada N-541, km 27. 988 530 252.
Centro Comarcal Terra de Caldelas: Praza da Torre (Castro Caldelas). 988 204 630.
Centro Comarcal Terra de Celanova: Vilanova dos Infantes. 988 432 267.
Concello de A Bola: Campo da Veiga 4.
Concello de Allariz: Rúa do Portelo 4. 988 442 210.
Concello de Boborás: Rúa Cristóbal Colón.
Concello de Castrelo de Miño: Avd. Alejandro Ferrer. 988 493 225.
Concello de Coles: Viveiro de autoemprego. 988 204 242.
Concello de Maceda: Rúa da Celga 10. 988 463 515.
Concello de Manzaneda: Rúa do Pendón.
Concello de Sarreaus: Praza do Toural. 988 454 002.
Concello de Vilar de Santos: Rúa Celanova 77.
Concello de Hunqueira de Ambía: Praza de San Ronsendo 1.

ESPALLANDO A SEMENTE DIXITAL

A DIRECCIÓN XERAL DE PROMOCIÓN INDUSTRIAL FAI RECONTO DOS FROITOS ACADADOS POLA REDE DE DINAMIZACIÓN DA SOCIEDADE DA INFORMACIÓN NOS SEUS DOUS ANOS DE VIDA

A Rede de Dinamización da Sociedade da Información cumpriu este 22 de xaneiro dous anos de actividade, tempo relativamente breve en termos tradicionais pero extenso no que se refire ao desenvolvemento de coñecemento.

Dito doutro xeito: o que en calquera outro de sector de acción dá importantes pasos cara a diante en cuestión de anos ou décadas, no dixital muda perante os nosos ollos, e é posible ver os cambios coma apercibir o movemento das agullas dun reloxo. A Sociedade da Información, cando chega a un espazo social determinado (neste caso vilas e aldeas de todo o noso territorio), afiánzase e propágase rápido, desencadeando cambios sen volta atrás. O internauta galego, grazas á Rede de Dinamización, non quere deixar de ser internauta. Esta é unha das

grandes conclusións xenéricas ás que veñen de chegar os responsables da iniciativa co seu segundo aniversario: alí onde chegou Internet e a arela de desenvolvemento que a acompaña, alí se afianzou un uso do dixital de non retorno. Segundo fai saber o equipo responsable nun recente balance de obxectivos acadados feito logo destes dous anos, a Rede de Dinamización da Dirección Xeral de Promoción Industrial e da Sociedade da Información (Plano Estratéxico Galego da Sociedade da Información) constitúe arestora unha das claves do desenvolvemento socioeconómico do rural en Galiza.

Infraestruturas acadadas

Para levar a cabo o achegamento da poboación ás novas tecnoloxías dixitais, a Consellaría de Innovación instalou ao longo do ano 2008 un total de 19 Centros de Dinamización totalmente equipados con computadores que usan un sistema operativo libre e en galego, impresoras en branco e negro, escáner, canon proxector, cámaras web, lectores de DNI dixital etc. Para seguir espallando a Rede, prevese a instalación de 33 novos Centros de Dinamización ao longo do 2009.

Datos xerais de usuarias/os arestora

Sobre os datos xerais da Rede de Dinamización en toda Galiza presentados no seu balance cómpre salientar que desde que a Rede iniciou o seu traballo decidido a prol

da implantación en Galiza da Sociedade da Información, o número de usuarios/as da mesma non fixo máis que medrar. Por usuario/a enténdese a persoa que emprega os servizos ou as instalacións dun centro da Rede, tanto acudindo as actividades formativas como facendo uso libre do equipamento. No que se refire ás usuarias e usuarios rexistrados, dicir que se a finais do pasado ano o seu número se situaba nos 4.150, hoxe anda a rentes dos 20.000. Neste senso, os responsables da Rede inciden no que constitúe sen necesidade de afondar moito nos datos unha liña ascendente de participación cidadá. Dito doutro xeito: no último ano, a cifra de rexistradas e rexistrados cuadricula á do primeiro ano de actividade. En total, a cantidade de ocasións en que os veciños e veciñas fixeron uso destes equipamentos ao longo de 2008 chega até 144.156. No que atinxe ao sexo e ás idades das persoas inscritas, dicir que a Internet no rural, polos motivos que sexan, semella interesar máis ás mulleres: un 61% fronte a un 31% de homes. Se temos en conta as idades, a porcentaxe máis alta de usuarios sitúase entre a franxa que vai dos 35 aos 44 anos, e por debaixo dos 16. Para os responsables da posta en marcha da Rede de Dinamización, este é un dato de especial importancia, tendo en conta os atrancos tirados abaixo no sentido de acadar a participación interxeracional: nenas, nenos e maiores todos eles reunidos baixo un mesmo tempo e compartindo unha mesma arela, a de vivir na Internet.

Sanxenxo estrea Centro de Dinamización

A Consellaría de Innovación e Industria inaugurou recentemente en Sanxenxo un Centro de Dinamización. Dende o pasado 20 de xaneiro, as veciñas e os veciños do municipio pontevedrés contan cun novo local para os obradoiros da Rede de Dinamización da Sociedade da Información, posto oficialmente en funcionamento nun acto que contou coa presenza de Helena Veiguela, directora xeral de Promoción Industrial e da Sociedade da Información; e Montserrat Prado, delegada da devandita Consellaría en Pontevedra. O novo centro equipouse con dezaseis ordenadores con cámara web e lector de DNI electrónico, dúas impresoras, escáner e proxector de vídeo, para o que se contou cun investimento total de 164.350 euros.

Cómpre indicar que antes da inauguración do centro, a Rede de Dinamización xa estaba presente en Sanxenxo onde se realizaron 48 obradoiros ao longo dun total de 394 horas.

Helena Veiguela durante a apertura oficial da aula de Sanxenxo

Novas instalacións en Cambados

O pasado sábado 7 de febreiro a Rede de Dinamización da Sociedade da Información deu a coñecer de xeito oficial un novo centro integrante: a aula de acceso e formación de Cambados, situada no Paseo da Calzada da vila arousá. O acto de apertura destas instalacións, que prolongarán e ampliarán as actividades xa postas en marcha previamente pola Rede e o Centro Comarcal do Salnés neste último espazo, contou coa presenza da directora xeral de Promoción Industrial e da Sociedade da Información, Helena Veiguela; o xerente da Sociedade de Desenvolvemento Comarcal, Emilio Manuel Martínez e mailo delegado de Medio Rural en Pontevedra, Gonzalo Constenla. Segundo fai saber a Dirección Xeral, a nova infraestrutura conta con 12 computadores, seis cámaras web, nove lectores de eDNI, dúas impresoras (a cor e en branco e negro), un escáner e un canon. Todos os ordenadores teñen acceso sen fíos á Internet, máis polo miúdo mediante unha liña de datos de máxima capacidade. As veciñas e veciños que queiran facer uso da aula ou participar nas distintas actividades poden chamar na ao número de teléfono 986 526 013. Como dixemos, o centro de Cambados non horde de nada: amais do propio respaldo da Rede de Dinamización e do seu equipo humano (en activo dende hai dous anos), a aula conta coa experiencia conxunta levada a cabo pola Rede e o Centro Comarcal do Salnés na sede desta entidade, que deu acollida a 74 obradoiros ao longo dun total de 634 horas e nos que participaron finalmente case dous milleiros de usuarias e usuarios.

Datos sobre as características das/os usuarios

Para a Dirección Xeral de Promoción Industrial da Consellería de Innovación, responsable da Rede de Dinamización, esta cumpriu ao longo dos seus dous anos de actividade un importante labor formativo e de desenvolvemento personal da cidadanía participante. Dito para que se entenda: da porcentaxe total de usuarias e usuarios do equipamento despregado, un 54% teñen estudos a nivel de Graduado Escolar ou inferior (contando o 13% con formación universitaria). Asemade, das case 20.000 persoas que a día de hoxe empregan a infraestrutura, máis de unha cuarta parte atópase en situación de desemprego, sendo autónomas/os un 7%. Para os responsables da Rede, este dato é especialmente salientable, posto que (din) reflicte que se está a acadar un dos

grandes obxectivos da iniciativa: chegar coas canles dixitais aos autónomos e co fin de facilitar na medida do posible o seu traballo e a produtividade das súas actividades empresariais e comerciais. Polo que respecta ás/aos estudantes, dicir que representan o 27% do total das/os inscritas/os, abrangendo o colectivo de traballadores/as por conta alleo un 21% do total. Os xubilados, pola súa conta, sitúanse arestora nunha taxa do 15%.

Achega a veciñas e veciños sen coñecemento dixital

A Rede de Dinamización da Sociedade da Información está a centrar unha parte dos seus servizos sobre onde máis son precisos. Dito doutra maneira: a Rede obtén a súa razón de ser na súa tarefa dinamizadora do dixital, e dificilmente se acadarían estes obxectivos alí onde a

oferta da mesma fose cumprida de abondo. Este compromiso de levar dixelos onde non os hai refríctese en datos como o que segue: o 44% das persoas que fixeron uso dos recursos da Rede ao longo deste tempo non tiña coñecemento informático algún, mentres que outro 32% contaba só con coñecementos básicos. Asemade, e ligando co anterior, o estudo sobre a actividade da infraestrutura tamén achega información sobre as posibilidades previas de acceso ás canles dixitais das/os usuarias/os. Neste senso, sinala a Dirección Xeral, a Rede actuou en boa medida como un achegador primeiro da Internet. De feito, un 31% das/os participantes non dispuña de computador no eido do fogar, situándose nun 62% as persoas que non teñen conexión á Internet na súa vivenda. Para os responsables da Rede de Dinamización, esta cumpre unha vez máis o seus obxectivos primordiais: posibilitar a vida persoal e laboral na Internet de todas e todos aqueles que non tiñan ao alcance da man esta opción.

Un pouco de luz sobre o software libre

Se nun terreo xenérico, a Rede de Dinamización achega luz sobre as vantaxes e usos formativos e empresariais que achega a Sociedade do Coñecemento, a un nivel máis específico a iniciativa inclínase de maneira decidida pola face máis libre, aberta e universal desa Sociedade do Coñecemento. Ou sexa, que un dos seus obxectivos foi e será incidir no significado e nos beneficios da

programación aberta. Neste senso, é importante saber que unha boa parte dos participantes no seu programa de actividades non tiña coñecemento algún sobre software libre: só un 15% dos asistentes amosou contar con algún tipo de información.

Pola contra, o 58% das/os usuarios nunca escoitaran falar antes desta proposta informática, un eido de actividade programadora e divulgativa que libera a quen fai emprego dela das licenzas tradicionais por adquisición e que permite adaptala ás necesidades propias. Segundo informa a Consellería de Innovación a través da Dirección Xeral de Promoción Industrial, a Rede está a servir en boa medida para as veciñas e os veciños se familiaricen co software libre, tanto nos empregos particulares que fan das instalacións como a través da formación impartida, *"pois cómpre salientar que unha parte importante da alfabetización dixital que a Rede está a levar a cabo faise sobre código aberto"*, sinálase no informe.

Inauguración oficial en Lugo

A Rede de Dinamización da Sociedade da Información comezou o mes de febreiro cunha nova achega física ao seu tecido, arestora presente xa en 61 dos nosos concellos. Máis polo miúdo, a nova incorporación non é outra que a do centro da cidade de Lugo, situado no número 7 da praza da Milagrosa e equipada con dezaioito computadores con lectores de eDNI e cámaras web, dúas impresoras, un proxector, unha pantalla de proxección, unha cámara de fotos dixital e un escáner.

As intalacións, inauguradas oficialmente este luns polo Conselleiro de Innovación, Fernando Blanco, recibiron para comezar a súa andaina un investimento de 227.144 euros. A posta en longo do centro, que inclúe equipamento tecnolóxico apoiado integramente en software libre (seguindo a liña do dito departamento da Xunta a prol da promoción da programación aberta), tamén contou coa presenza do delegado da

Consellería en Lugo, Ramón Cortés, e o xerente da Fundación para o Fomento da Calidade Industrial e o Desenvolvemento Tecnolóxico de Galicia, Xosé Lois Vilasante. Amais de afondar nas achegas técnicas e humanas da aula, na xuntanza fíxose fincapé na actividade futura (acollerá obradoiros de temática diversa para achegar a poboación ás novas canles) e pasada (até o día da apertura oficial, a Rede de Dinamización operaba en Lugo a través do seu traballo conxunto con ASORLU, a Asociación de Persoas Xordas de Lugo, traballo do que xurdiron interesantes propostas como por exemplo o e-Signo Visual, dicionario en liña de termos tecnolóxicos en Lingua de Signos do que falamos máis polo miúdo nas seguintes páxinas).

Por certo que logo da inauguración oficial procedeu-se á entrega dos premios do II Concurso de Iniciativas. Na categoría de Poboación xeral resultou

gañador Tradición dos ferreiros de Riotorto, levada a cabo pola Rede en colaboración co concello de Riotorto, e da que se encargaron Vanesa Pérez Álvarez, Alejandro Rancano Herrán e M^a del Camino Rando García. Consistiu na realización dun documental sobre a tradición histórica dos ferreiros en Riotorto, despois de participar en varios obradoiros, e a súa publicación nun blog. Pola súa banda, na categoría de Persoas con discapacidade, o premio foi parar a Conciencia-T: Coñecendo e rachando as barreiras, levada a cabo pola Rede en colaboración con ASORLU (Asociación de Persoas Xordas de Lugo) e coordinada por María Francisca García Correa e Emilio González Carballo, dinamizadores da Rede. Consistiu na creación dun espazo web sobre as barreiras de comunicación que existen na sociedade, amosadas mediante unha montaxe visual.

Xornadas e Congresos

A Rede de Dinamización como proxecto de afianzamento na Internet estivo presente en numerosas xornadas e congresos tanto dentro como fóra da nosa terra:

- Presentación da Rede de Dinamización no IV Encontro de Telecentros celebrado en Mérida o día 14 de marzo do 2007.
- Presenza no Espazo Avanza, carpa de promoción e Formación TIC do Plan Avanza do Ministerio de Industria en Santiago os días 20 ao 24 de xuño de 2007.
- Presentación da Rede de Dinamización no Seminario sobre TICs no rural, organizado por AFAIMER en Lugo o 29 de maio de 2007.
- Presentación do dicionario E-SignoVisual nas V Xornadas de Portas Abertas da Asociación de Persoas Xordas de Lugo, o día 21 de setembro de 2007.
- VII Congreso Nacional de Telecentros, Fuerteventura 17 e 18 de abril de 2008.
- Presentación da Rede de Dinamización nas I Xornadas de Software Libre no Ensino organizadas por a Asociación Cultural Ourense de Software Libre e a Consellería de Educación, en outubro de 2007.
- Presentación A Dinamización nas TIC e o uso da Lingua Galega no IV Curso de Verán Traballando en lingua, en Carballo o 16 de xullo de 2008.
- Presentación Alfabetización Dixital con Software Libre na xornada Posibilidades do Software Libre nos Telecentros en La Rioja o 29 de outubro de 2008.

Premios

- Concurso iniciativas da Comunidade de Telecentros no VII Congreso Nacional de Telecentros, Fuerteventura 17 e 18 de abril de 2008: a iniciativa E-SignoVisual recibiu o galardón como mellor acción desenvolvida no ano 2007 polos telecentros e redes de telecentros do estado español.
- Premios EGANET (Asociación de Empresas Galegas Adicadas a Internet e as Novas Tecnoloxías): E-SignoVisual obtén o 22 de maio de 2008 en Santiago o galardón na categoría Tecnoloxía accesíbel e segura.

"QUEREMOS CHEGAR COMO MÍNIMO AOS 200 CENTROS DE DINAMIZACIÓN"

FALAMOS DO PASADO [DOUS ANOS DE VIDA] E MÁIS DO FUTURO DA REDE DE DINAMIZACIÓN CON HELENA VEIGUELA, DIRECTORA XERAL DE PROMOCIÓN INDUSTRIAL E DA SOCIEDADE DA INFORMACIÓN

No eido da tecnoloxía máis que en ningún outro eido, aprender é unha palabra aberta. Todo está por facer: a Rede non é masculina nin exclusiva da mocidade, non é só para esta ou para aquela función nin tampouco ten por que estar accesible só nas cidades.

Xa postos, tampouco é algo no que nos teñamos que introducir na compañía de nós mesmos, con risco de perder o rumbo. A Rede de Dinamización da Sociedade da Información mantén aberto este obradoiro de significados e utilidades da Internet: aposta polo rural, achega axuda, ábrese a todas as idades e non distingue niveis de coñecemento nin sexo. A maiores, confirma unha sospeita: a Internet medra, e con ela a dita Rede (está previsto que nos vindeiros catro anos se chegue ós 200 centros). Para Helena Veiguela, directora xeral de Promoción Industrial e da Sociedade da Información, unha das claves do éxito é o equipo humano posto en xogo: coordinadoras/o e dinamizadoras/os.

Pero hai máis, como o interese amosado polas galegas e galegos ou, tamén, o modelo de sociedade dixital escollido para promover: a xuízo de Helena Veiguela, o modelo máis libre de condicionantes de todos os posibles.

Falamos coa directora xeral dos dous anos de vida da Rede e do seu porvir, un futuro que pasaría por chegar á seguinte situación ideal: estar en todos os concellos.

-A Rede de Dinamización da Sociedade da Información vén de cumprir dous anos de actividade. Dous anos dan para moito? Ou quedaron moitas cousas por facer?

-Dous anos dan para pouco, pero tamén para moito. Dan para pouco en cantidade, pero moito en calidade. Se ben é certo que temos só 63 Centros da Rede neste intre activos, sería desexable ter moitos máis, un en cada concello como mínimo. É verdade que estes dous anos, en realidade tres, serviron para certificar que a iniciativa está no vieiro correcto, que a formación que se lle deu ao persoal de dinamización é a axeitada e que estas e estes traballadores estanse a involucrar coa ilusión e a forza precisas para que o esforzo da Administración sexa rendible. En definitiva, puidemos ver que o que

percorremos é o único camiño para facer algo que sexa útil no que se refire á difusión e afianzamento das novas tecnoloxías, que teña resultados e non sexa só unha teoría máis.

-Unha das claves estivo polo tanto no traballo día a día...

-Exacto. Non podes pretender que poñendo en xogo un autobús con conexión á Rede e monitores nun núcleo de poboación concreto se insira da noite á mañá na Sociedade da Información. Cando o vehículo de promoción marcha, logo dunha ou dúas xornadas, é moi posible que todo volva a como estaba ao comezo. Faría falta un espazo físico e un persoal estable que collese a testemuña dese labor. Niso consiste o que estamos a facer.

-Retomando a primeira pregunta, que quedou por facer?

-Na vindeira lexislatura faremos que os centros actuais se multipliquen polo menos por dous. O ideal sería chegar aos 200 como mínimo.

-Cales son os piares fundamentais para que bote a andar unha Rede como esta, o persoal, as infraestruturas?

-Primeiro, ter claro o proxecto, ter claro o obxectivo e ter un bo deseño do proxecto. Cando falo disto non falo dun logotipo, senón do programa de formación das persoas que van estar á fronte da coordinación da Rede e de cada centro da Rede. Cómpre ter claro cómo se vai xestionar toda a iniciativa e entendela como un proxecto vivo e que é quen de retroalimentarse con o facer de cada día e coas achegas de todo o persoal.

-A que se refire con retroalimentarse?

-Ao enriquecemento a través da experiencia. Ao que lles acontece ás dinamizadoras e aos dinamizadores logo de comezar a desenvolver o seu labor: ven que non todo estaba no papel e que van xurdindo preguntas que precisan resposta, e que se resolven a través de solucións que logo se comparten.

-Que é exactamente unha dinamiza-

dora? Son axentes de desenvolvemento local ligados ás novas tecnoloxías?

-Non, aínda que son semellantes nalgúns puntos. Un axente de desenvolvemento local céntrase sobre todo na cuestión produtiva dun concello, vila ou aldea. Pero o persoal da nosa Rede busca outra cousa máis específica: que toda a poboación coñeza as moitas posibilidades da Sociedade do Coñecemento e sexa quen de usar as ferramentas máis axeitadas para vivir dentro da era dixital. Os dinamizadores teñen ao seu alcance un plan de formación continua, proceso de aprendizaxe que se une ao que recibiron ao comezo: tres meses de ensinanza presencial tanto de novas tecnoloxías da información como de perfil dinamizador. Máis tarde tiveron nove meses de prácticas e finalmente están contratados para cumprir as súas funcións nos centros da Rede. Eles e o equipo coordinador que ten a súa sede en Santiago son o pilar fun-

damental desta iniciativa.

-Cónstanos que a vida en Internet dunha veciñanza non só mellora a comunicación da veciñanza, amais do acceso á información. Hai máis aspectos socioeconómicos que se ben beneficiados. Aparte de gozar do privilexio de vivir na era dixital, que ve vostede nos concellos que forman parte da Rede que non se vira antes da súa chegada?

-Non hai estudos sobre a cuestión, pero cada vez que me achego a unha actividade nun concello ou nun centro da Rede percibo un medre da poboación que ten contacto coas redes do coñecemento. As razóns disto son múltiples e variadas. Hai máis ilusión entre as persoas que agora empregan a fondo estas canles, máis autoestima, sobre todo se do que falamos é de franxas de idade de máis de 50 anos, ou de mulleres que teñen agora un primeiro contacto coa Rede. Véselles sor-

O vehículo da Rede, na súa parada en Cuntis

prendidos e ilusionados, pensaban que iso non era para eles, e que debía ser complicado acceder. Porén, as cousas van mudando e o punto de vista vai sendo oposto. Teñen outra visión, un interese que só precisaba de alguén que lles dixese claramente que a sociedade dixital está aberta a todas e todos.

-Dise que ser internauta é para sempre. Que quen se introduce nas vantaxes da Rede xa non quere volver atrás. Sobre este punto, que lle di a súa experiencia á fronte da Rede de Dinamización?

-Sempre volveremos a aquilo que coñecemos e nos resultou útil e agradable. O mesmo ocorre coas lecturas ou os filmes que nos gustaron. Eu particularmente estou convencida de que para as persoas que van aos centros da Rede tempo de abondo, deixarán de velo como algo esporádico, se é que algunha vez os viron así. Vai ser algo que usen máis ou menos de xeito habitual.

-A Rede está sempre aberta para eles?

-Si, por suposto, respectando o horario establecido. Son lugares de acceso á Internet e de formación e asesoramento, coa diferenza de que non son nin preten-den ser cibers. Ou sexa, que non podemos ir a estes espazos e baixar películas, pero si están dispoñibles para facer buscas pola Internet ou para empregar o correo electrónico, ou para mandar unha instancia cara a onde sexa preciso mandala.

-Nas estatísticas feitas polo departamento que vostede dirixe con motivo do cumprimento do segundo aniversario da Rede sinálase un detalle de interese: a maioría das persoas que acoden ás aulas desta iniciativa son mulleres. A que cre que responde este interese da poboación feminina galega polas tecnoloxías?

-Eu considero que por primeira vez hai unha tecnoloxía que está libre de condicionantes sobre sexo, idade ou condición, e que as mulleres, unha vez que a coñecemos a fondo, sentímonos atraídas por ela. É un desenvolvemento que informa, forma e comunica, e establece relación e interacción. É unha tecnoloxía diferente das que existían, e por nova non estaba suxeita á delimitación habitual feita por e para os homes. Por outra banda, as mulleres galegas temos amosado ao longo da historia, e seguímolo a amosar, que temos curiosidade polo novo e que non nos bota cara a atrás introducírmolos nel. Se cadra no éxito das primeiras

mulleres que se se achegaron aos centros de dinamización teña que ver o feito de que case todo o persoal dinamizador estea constituído por persoas do seu sexo. Isto crea un modelo de identificación, unha amplitude na porta de entrada. A gran consecuencia de todo isto e do efecto multiplicador que achega é que arestora a taxa de mulleres usuarias das aulas da Rede é do 61%.

Helena Veiguela durante a inauguración oficial da aula de Vilagarcía

-Tense falado moito e probablemente mal de que as galegas e os galegos non lle vemos a utilidade ás ferramentas dixitais. E de entre todas as franxas de idade, a dos maiores é a que máis rexeitamento amosa fronte á Sociedade do Coñecemento. Logo destes dous anos de vida da Rede Dinamización, que opina vostede disto? Que hai de certo?

-Os maiores son os máis remisos á Rede en xeral en toda Europa, pero nós a nivel dos nosos centros xa non temos esa percepción. Poñamos un exemplo: hai pouco púxose en marcha unha iniciativa chamada Memoria da Muller que está dedicada a mulleres que sexan maiores de 50 anos e que estean dispostas a dar conta das súas vivencias a través de material audiovisual feito exclusivamente por elas. Os pasos cara a este punto foron estes: primeiro aprenderon a empregar o rato, logo a navegar, logo a

escanear fotos e máis tarde a introducir locución e son, chegando a elaborar a súa propia peza audiovisual. A maiores, acadouse outro resultado interesante: todas as participantes nesta iniciativa reclamaron aprender máis cousas ao final de cada traballo. Por outra banda, hai que informar que en máis de un dos centros se están a dar casos de asociacións locais da terceira idade que solicitan reservas de

tas actividades tamén interveñan empresarios autónomos que teñan pasado pola experiencia de ter introducido as novas tecnoloxías na súa xestión, xa que así como na gran empresa e na mediana estamos os galegos moi ben posicionados con respecto do Estado español no uso das TIC, na pequena e máis na micro albiscamos unha fenda importante na que é preciso traballar.

-Polo que podemos comprobar de primeira man, os centros da Rede non só son puntos de información e divulgación sobre as vantaxes da Internet e das novas tecnoloxías en xeral, senón tamén focos dinamizadores do software libre. Cal é a resposta das usuarias e usuarios sobre este punto?

-Acontece que as usuarias e usuarios constatan que o software libre funciona, que usalo ten o mesmo nivel de dificultade que calquera outro e que non existe ningunha razón pola cal este tipo de programas non deban ser empregados. Isto leva a que os centros de dinamización cheguen de xeito inevitable a un punto de colaboración coa comunidade de programación aberta, non só favorecendo o uso destas ferramentas senón tamén quitándolles ferro e tirando abaixo algunhas das ideas preconcebidas que vén lanzando dende hai anos unha parte da gran industria do tecnolóxico. Por suposto tamén están abertos os centros á colaboración directa cos colectivos de deseñadores de programas libres, tanto en cuestións de desenvolvemento como na difusión das pezas que se vaian poñendo en xogo (correctores gramaticais ou ortográficos, navegadores, software de facturación, de xestión de empresas).

-Estes días a Rede de Dinamización puxo en marcha, e nunca mellor dito, un autobús para dar a coñecer estas ferramentas e máis a propia natureza da Rede... que nos pode contar disto?

-O autobús da Rede pretende replicar o que é un centro de dinamización, de tal xeito que as persoas da poboación da localidade na que estaciona poidan coñecer de primeira man todo o que lles ofrece a Sociedade do Coñecemento, informarse de onde está o centro máis próximo e levar todo tipo de material con as actividades que alí se poden levar a cabo. O autobús, que tamén conta con persoal dinamizador, é unha posibilidade móbil de achegarse aos veciños nun punto visible da localidade e co obxectivo de que saiban ben que teñen á súa disposición un centro de acceso pleno á Internet.

A Rede... tamén sobre rodas

A Rede de Dinamización da Sociedade da Información vén de pór en marcha o que ben se podería considerar o seu centro móbil: un autobús informativo sobre as novas canles de información que comezou a súa andaina o hoves 29 e que está previsto que percorra 15 concellos galegos ao longo doutras tantas hornadas. O vehículo ficará polo prazo dun día en cada unha das localidades elixidas -de 11.00 a 15.00 e de 16.00 a 20.00 horas- co fin de informar polo miúdo sobre as actividades da Rede de Dinamización, pero tamén para presentar o Galinix, o completo sistema operativo de fontes abertas en galego que foi desenvolvido por Mancomún. Por certo que o autobús visitará só aqueles núcleos onde estea activo un centro de Dinamización, co obxectivo de servir de porta de entrada ao que este lle pode ofrecer á cidadanía (a idea xeral é que o traballo de divulgación bote raizames fondas, algo que non sería posible coa posibilidade de acceder ás novas tecnoloxías limitada a un único día). Respecto á infraestrutura posta en xogo, o vehículo estará equipado con computadores instalados integralmente con software libre, así como con conexión a Internet. A estes terminais poderán acceder libremente a hente que visite esta unidade móbil nas horas establecidas pola organización para tal fin.

Asemade impartiranse diferentes actividades en volta das novas tecnoloxías como poden ser a realización dun obradoiro de Alfabetización dixital: Informática e Internet, a proxección de vídeos sobre a Rede ou a distribución de folletos informativos e copias do Galinix á poboación do lugar. A continuación damos conta do itinerario establecido:

Sada: aparcamento La Terraza (hoves 29 de haneiro).
Ames: aparcamento Carrefour, en Bertamirás (venres 30 de haneiro).
Tomiño: praza preto do Concello (sábado 31 de haneiro).
Nigrán: proximidades do Concello (domingo 1 de febreiro).
Pontevedra: Praza Ferrería (luns 2 de febreiro).
Sanxenxo: curva Praia Silgar, no acceso ao Porto Juan Carlos I (martes 3 de febreiro).
Cuntis: Praza das Árbores / Rúa da Igrexa (mércores 4 de febreiro).
Vilagarcía: Avda. da Mariña, a carón do Centro Comercial (hoves 5 de febreiro).
Maceda: Praza Rueda (venres 6 de febreiro).
Castro de Miño: Avda. Alejandro Ferrer, a carón do Club Náutico (sábado 7).
Burela: Rúa da Estación, a carón da praza (domingo 8 de febreiro).
Lugo: Avda. Ramón Ferreiro / Rúa Aguirre (luns 9 de febreiro).
Ribadeo: parque San Francisco (martes 10 de febreiro).
Carballo: Avda. dos Peares / Camiño da Feira (mércores 11 de febreiro).
Mondoñedo: Praza do Seminario, a carón do supermercado (hoves 12 de febreiro).

NA INTERNET, MELLOR EN PRIMEIRA PERSOA

OS OBRADOIROS DA REDE DE DINAMIZACIÓN CONSOLIDAN A SÚA PEGADA E A DOS PROPIOS CENTROS DA REDE

A Rede de Dinamización da Sociedade da Información vén de facer recuento do aca-
dado ao longo dos seus dous anos de desenvolvemento local pola vía da Internet.
Esta ollada cara ao pasado recente constitúe en boa medida unha ollada cara ao
futuro: cada froito que se recolle no labor de afianzamento dixital leva xa a semen-
te do vindeiro.

E máis ao favor do espírito da Rede se temos en conta que estamos a falar dunha achega con claras vantaxes para o noso rural: a Internet é combustible e ponte, a autoestrada que nos leva aos espazos máis activos dende o punto de vista socioeconómico e sen que sexa preciso desprazámonos a eles e/ou vivir neles. No balance que a Dirección Xeral de Promoción Industrial e da Sociedade da Información vén de facer sobre a Rede hai unha serie de datos interesantes sobre un dos piares fundamentais da actividade da mesma: o seu programa de actividades participativas presenciais. De entre elas, os obradoiros son por así dicilo o tipo de eventos que mellor lle acaen á conversa directa e á implicación. Máis propiamente, constitúen a principal actividade formativa da Rede. En boa medida, a súa evolución en termos de frecuencia vai parella á evolución da achega de usuarios e usuarias: experimentou un importante medre ao longo dos últimos meses.

A liña ascendente dos obradoiros

A evolución da Rede de Dinamización semella unha evolución lóxica: nela actúan os mesmos condicionantes que nunha empresa ou iniciativa de éxito. Neste senso, o efecto boca a boca ten a súa importancia. Sobre todo no que se refire a un dos puntos estrela do seu programa

de actividades: os obradoiros. Como dixemos, o incremento na asistencia a estes discorreu paralelo ao medre no número de inscricións. No primeiro ano de vida da Rede impartíronse un total de 1.070 obradoiros. Dende esa data até o día de hoxe hai que sumarlle á devandita cifra outras 2.755 actividades achegadas, o que deixa como resultado unha cantidade total de 3.825. Entre outras cousas, isto significa que ao longo do segundo período de actividade da infraestrutura (2008), o fornecemento de talleres case triplica ao do primeiro exercicio, situándose o número de horas de formación activa nun total de 43.081 dende o primeiro día en que foi posta en funcionamento a Rede.

Unha vez máis, o papel da muller foi decisivo para o desenvolvemento do programa de accións do tecido de aulas. Así, no que atinxe ao total de persoas formadas nas aulas de dinamización a través dos obradoiros a día de hoxe, un total de 24.627, cómpre salientar que a súa gran maioría son mulleres. Esta tendencia, que a xuízo dos responsables desta iniciativa asentouse xa desde as orixes, seguiu mantendo constante até o día de hoxe. Se en decembro de 2007 participaron en obradoiros 4.165 mulleres fronte a 2.339 homes, os datos actuais son de 16.692 mulleres por 7.564 homes. Por tanto, a cifra de mulleres formadas pola Rede de

Dinamización duplica á de homes que asistiron aos obradoiros.

Por idades, a achega de obradoiros foi abondo variada, aínda que cómpre salientar unha especial incidencia no sector da sociedade que vai dos 45 aos 54 anos (5.062). Amais, hai que destacar a presenza nestas actividades dos maiores de 65 anos, que constituíron unha cifra de 4.562. A maiores, sobre a concorrencia da veciñanza comprendida entre os 55 e os 64 anos tamén hai datos: foron 4.446 os que se inscribiron en obradoiros. Polo que respecta á idade situada entre os 35 e os 44, a cifra de participantes foi de 4.282.

No que atinxe ao fondo mesmo dos obradoiros, o miolo da súa achega, cómpre sinalar que a temática foi variada malia compartir un alicerce común: o dos usos e vantaxes das novas tecnoloxías da información. Entre estes tipos distintos sobre unha raíz común -que se articulan segundo os seus contidos e segundo os/as destinatarios/as- cabe destacar os seguintes:

- **Alfabetización dixital.** Os obradoiros de alfabetización dixital representan unha parte básica da actividade da Rede, xa que están dirixidos na súa meirande parte a persoas con coñecementos nulos ou moi escasos sobre a informática. Neste grupo atópanse, entre outros, Iniciación á Informática, Iniciación á Internet, Manexo do rato e do teclado, ou Procura de información en Internet, todos eles destinados a dotar aos participantes das ferramentas e recursos básicos precisos para o uso dun computador.

- **Comunicacións TIC.** Este tipo de obradoiros teñen o gran obxectivo de achegarlle aos participantes coñecemento práctico no emprego de Internet como canle de primeira orde para a comunicación. Con este fin, desenvóléronse accións básicas como Mensaxeiría Instantánea, Videoconferencia, Creación dunha conta de correo electrónico ou mesmo Telefónica por Internet. Todas elas compartiron a mesma base: divulgar os principais pasos a seguir para tirar partido duns métodos de comunicación, os

da Internet, que ben poden ser de emprego máis doado e accesible (e económico) cós tradicionais.

- **Lecer e servizos na Rede.** No eido do programa de aprendizaxe da Rede dinamizadora, os responsables da súa posta a punto non quixeron deixar de lado os aspectos menos vinculados á actividade laboral e/ou empresarial. Ou sexa: á face da Internet máis ligada ao divertimento e á evasión. Neste senso concreto, impartíronse obradoiros de Viaxes na Internet, Recursos de interese na Internet, Prensa en Internet ou Música e radio na Internet.

A evolución da Rede de Dinamización semella unha evolución lóxica: nela actúan os mesmos condicionantes que nunha empresa

Todas estas iniciativas foron dirixidas a botar luz sobre a face da Sociedade

da Información que máis e mellor completa á que veñen achegando as revistas e as canles de comunicación tradicionais.

- **Comercio e banca.** A proposta de aprendizaxe activa da Rede dinamizadora incluíu contidos sobre algunhas das ferramentas e recursos dixitais máis puramente dirixidos a ceibar aos usuarios de desprazamentos e longas tramitacións. Por exemplo: as compras en liña. A información sobre estes servizos, de gran relevancia para quen vive lonxe dos grandes centros urbanos, apoiouse nos seguintes obradoiros: Compras e vendas na Internet e Trámites bancarios na Internet.

- **Ofimática.** Estes obradoiros encamiñáronse máis que nada a ofrecer habilidades e coñecemento para o emprego das ferramentas de xestión e control da información dos espazos de traballo ou ensinanza. Achegáronse datos prácticos sobre Procesadores de textos, Suites ofimáticas, Mecnografía, Presentacións ou Follas de cálculo.

- **Orientación laboral.** Nesta sección do programa de obradoiros atopamos aqueles que foron desenvolvidos coa arela de favorecer as posibilidades das usuarias e usuarios á hora de abrise camiño no sempre complicado mercado de traballo. Achegar datos sobre a preparación dun currículo ou para a procura dun emprego por Internet foi o alicerce das actividades.

Polo que respecta aos obradoiros máis impartidos, a Rede dinamizadora infor-

Centro de Dinamización da Sociedade da Información en Curtis

ma dos seguintes:

- *Iniciación á informática*
- *Iniciación á Internet*
- *Creación dunha conta de correo electrónico*
- *Alfabetización dixital: informática e Internet*
- *Procesador de textos*
- *Mecanografía*
- *Manexo do teléfono móbil*

Por certo que nos datos que achega a Rede de Dinamización dos froitos acadados ao longo dos pasados 24 meses, faise especial mención dunha liña estratéxica de aprendizaxe ben definida e, a xuízo dos responsables da Rede complicada abondo de atopar lonxe dos grandes centros urbanos: as accións de introdución ao manexo básico do teléfono móbil ou da cámara dixital. “Este tipo de formación”, engádesse no dossier, “malia ser

case básica para desenvolvérmolos nun mundo tan tecnolóxico coma o de hoxe, non se oferta en ningún outro sitio, malia a especial relevancia que ten para os nosos veciños, polo que queda unha vez máis de manifesto a vocación de servizo social e pragmático da Rede de Dinamización”.

Actividades para as empresas

O alicerce da Rede é universal: non só vai encamiñada a favorecer o afianzamento das novas tecnoloxías no día a día da sociedade galega en xeral, senón tamén no das nosas empresas. Máis polo miúdo, do que se trata é de facilitar coa achega dixital todo o que teña relación coa xestión, a comunicación con clientes e provedores ou as vendas. Así, o programa de actividades da Rede é un reflexo

desta vontade: inclúense nel cursos para asesorar directamente ás pequenas e medianas empresas. Coa finalidade de dotar ás firmas e aos autónomos/as de ferramentas que lles axuden na xestión, a Rede de Dinamización ofreceu 1.500 horas nun total de 60 cursos de formación máis específica en aplicacións de software libre. Os participantes nestes cursos, que ascenden a un total de 576, levaron a cabo accións tales como:

- Correo electrónico
- Presentacións
- Procesador de textos
- Folla de cálculo (I e II)
- Bases de datos
- Creación de páxinas web
- Comercio electrónico
- Marketing na Rede
- Contabilidade
- Facturación

Iniciativas de desenvolvemento local e promoción da lingua

Desde a Rede de Dinamización tamén se están a pór en marcha outras actividades como son as iniciativas que intentan conxugar o emprego das novas tecnoloxías e da lingua galega, todo isto aplicado aos diferentes colectivos sociais, desenvolvendo proxectos innovadores que van máis aló das actividades formativas habituais da Rede. Asemade, estas iniciativas permitiron a creación de contido galegos e en galego na Internet a través de (por exemplo) creación de blogs, páxinas web, concursos de relatos e fotos. No primeiro ano da Rede desenvolvéronse 143 iniciativas de diversa índole desti-

nadas tamén a traballar a prol da implantación das novas canles dixitais e da Sociedade da Información. Foron 2.629 as persoas que participaron nelas. De novo, a comparación dos datos do segundo exercicio da Rede cos do primeiro amosa un balance positivo, posto que a día de hoxe, esa cifra medrou até situarse en 342 iniciativas levadas a cabo, nas que participaron 13.237 persoas, multiplicándose por tres con respecto ao primeiro ano.

Este dato, sinala a Consellería de Innovación, “é moi representativo do nivel de afianzamento que a Rede ten a día de hoxe na sociedade galega e evidencia que os/as cidadáns/ás están ao tanto da oferta formativa que a Rede lles ofrece”.

Asemade, cómpre facer mención do Concurso de Iniciativas da Rede de Dinamización para o 17 de maio, Día das Letras Galegas e Día de Internet, do que xa se celebraron dúas edicións e que produciron proxectos como o dicionario tecnolóxico en liña E-SignoVisual, que conxuga a lingua de signo e a lingua galega.

Charlas e xornadas

Outro tipo de actividades desenvolvidas desde a Rede de Dinamización son as charlas e xornadas de difusión, con temáticas como a presentación dos servizos que ofrece a Rede, software libre, eAdministración, seguridade na Rede, guías e consellos para nais e pais, etc.). Desde que o proxecto comezou a súa andaina as dinamizadoras/os impartiron un total de 155 charlas e 11 xornadas.

Memoria de Muller

A Rede Dinamización centrou unha boa parte da súa actividade en afianzar o emprego das novas tecnoloxías dixitais entre as mulleres galegas de máis de 50 anos, sobre todo do noso rural e co gran obxectivo de reparar unha débeda de séculos: a dos atrancos postos ao longo da historia entre as mulleres e o coñecemento. Este compromiso da Rede, canalizado a través da iniciativa Memoria de Muller, desenvolveuse en vinte concellos galegos durante o ano 2008. Máis polo miúdo, a iniciativa pretende promover a recuperación da memoria histórica, persoal, social ou cultural de cada vila ou aldea a través dos vivencias das mulleres participantes.

Sinalar que en cada proxecto de Memoria de Muller participan entre 4 e 8 mulleres, maiores de 50 anos, ás que un/a dinamizador/a guía a través de todo o proceso (escritura da historia, selección de imaxes, escaneado e tratamento, montaxe, narración coa voz, sonorización) e no cal as participantes realizan todas e cada unha das accións requiridas. Para que sexan quen de operar cos elementos das novas tecnoloxías impártenselles previamente unha serie de obradoiros que lles fornecen as destrezas necesarias para chegar ao resultado da vídeo.

A iniciativa Memoria de Muller consiste en que cada muller crea un vídeo empregando imaxes antigas ou novas, a incorporación da súa propia voz, sons ou músicas para narrar a historia. Todo o proceso que siguen as mulleres -maiores de 50 anos- que participan no proxecto, é o clásico da produción audiovisual: dende a escrita de guión, a selección e gravación das imaxes ata a posproducción final, empregando as novas tecnoloxías e o software libre.

A totalidade do conxunto da iniciativa Memoria de Muller é entendida como un plano de recuperación do coñecemento da muller galega para poder ser preservado e rescatado do esquecemento, como é necesario facer, dándolle voz ás participantes a tra-

vés das novas tecnoloxías para transmitir esta memoria particular ás vindeiras xeracións. Neste senso, o paso final inclúe unha presentación, no propio concello onde se realizaron, dos vídeos feitos da memoria das protagonistas, que propiciará un recoñecemento ao seu traballo por parte dos seus veciños e conveciñas. Logo do remate do proceso da iniciativa, a través da Internet difúndense todas e cada unha das historias a través da web: www.memoriademuller.eu.

Memoria dos oficios

A iniciativa Memoria de Muller abriu novos camiños de traballo dentro da Rede de Dinamización. Seguindo o seu ronsel, botou a andar a finais do ano pasado unha proposta para recuperar os modelos de traballo tradicionais: Memoria dos oficios. Do que se trata é de tirar proveito da capacidade de almacenamento e divulgación das redes para preservar a memoria da nosa sociedade enteira, personificada neste caso concreto polos usos laborais do rural que semellan esmorecer fronte aos que proveñen das cidades. Esta iniciativa, máis en detalle, ten como

obxectivo crear documentos audiovisuais atendendo ao esquema dunha fotomontaxe para dixitalizar todo o coñecemento posible sobre oficios tradicionais a través das lembranzas directas dos nosos maiores. Amais, trátase de aproveitar este compromiso coa recuperación do pasado para achegar as redes ás franxas de idade con máis risco de exclusión dixital. A intención final é constituír un gran arquivo etnográfico. Arestora hai un total de seis iniciativas proxectadas que atoparán desenvolvemento ao longo deste ano.

Tempos de Mulleres

A Rede de Dinamización levou a cabo durante 2008 unha colaboración co Servizo Galego de Igualdade para impartir o módulo de alfabetización dixital do programa Tempos de Mulleres: estamos ao día, superamos a fenda dixital. Froito diste traballo conxunto os dinamizadores e dinamizadoras da Rede desenvolveron un total de 22 obradoiros con 21 asociacións de mulleres rurais de toda Galiza. Foron máis de 260 horas as que se impartiron a 220 mulleres participantes.

Traballando na actividade Memoria da Muller

E-SIGNOVISUAL: INTERNET ABERTA

A REDE DE DINAMIZACIÓN E O COLECTIVO ASORLU DE LUGO LIBERAN DE ATRANCOS O CAMIÑO CARA Á ALFABETIZACIÓN TECNOLÓXICA DAS PERSOAS XORDAS

Co gallo do primeiro Concurso de Iniciativas da Rede de Dinamización de maio de 2007 xurdiu a iniciativa de crear un dicionario en liña de termos tecnolóxicos en Lingua de Signos (LSE), galego e castelán feito por e para persoas xordas. O gran obxectivo da proposta foi habilitar unha ferramenta básica no proceso alfabetización e promoción das novas tecnoloxías do coñecemento suprimindo os atrancos de comunicación existentes. Este proxecto foi levado a cabo por dinamizadoras/os da Rede e tamén polos membros da Asociación de Persoas Xordas de Lugo (ASORLU) e dende hai uns meses pódese consultar na web www.esignovisual.eu. A iniciativa, galardoada nos Premios EGANET e na sétima edición do Congreso Nacional de Telecentros celebrado en abril do ano pasado en Fuerteventura, supón unha integración da Lingua de Signos coa lingua galega e o software libre.

Sinalar que ASORLU é unha organización non gobernamental sen arela de lucro e de ámbito provincial e que conta arestora con 115 socios e socias, sendo a súa finalidade traballar a prol da súa integración social, laboral e cultural, así como tamén reivindicar os seus dereitos perante os poderes públicos. Precisamente nesta liña de traballo é onde se insire a ferramenta e-Signo Visual, que en certa maneira é un xeito de encher un oco fundamental no acceso pleno a un dereito da cidadanía: o

do acceso á información. Polo tanto, a dita proposta iría encamiñada a liberar de atrancos o labor de alfabetización dixital que lles é de dereito a estes colectivos, sometendo ás canles, aos soportes e aos contidos a un proceso fondo de adaptación.

A orixe do proxecto, como dixemos, estivo na conxunción de dous factores: a Rede de Dinamización da Sociedade da Información e a ASORLU traballando en mancomun. Máis polo miúdo, a iniciativa tivo o xermolo nun interese concreto, o da dinamizadora Paqui García Correa por introducir o emprego integral das novas tecnoloxías dixitais no día a día das persoas xordas da asociación e, en última instancia, da sociedade enteira de Galiza e alén da nosa xeografía. As razóns deste compromiso concreto: a gran cantidade de beneficios que achegan as TIC no que se refire a integración laboral e social, amais de melloras claras na súa calidade de vida. Deste xeito, xurdiu a iniciativa de crear un dicionario web de termos tecnolóxicos en Lingua de Signos (LSE), galego e castelán feito por e para persoas xordas.

No que se refire aos detalles máis técnicos, dicir que o desenvolvemento da web de E-SignoVisual foi levado a cabo co xestor de contidos libre Joomla versión 1.5 e en proceso de liberar o código da mesma, como parte da aposta feita desde a Consellaría de Innovación e da Fundación para o Fomento da

Calidade Industrial e o Desenvolvemento Tecnolóxico de Galicia pola promoción do software libre.

Segundo apuntan os responsables da súa posta en marcha, E-SignoVisual constitúe unha iniciativa pioneira á hora de traballar para rachar a fenda dixital xa que foi desenvolvida por persoas xordas auxiliadas por catro dinamizadores/as (Paqui García Correa, Vanesa Pérez Álvarez, Alejandro Rancaño Herrán e Ibán Vázquez Moure). Entre o máis salientable da súa achega tecnolóxica en formato web, atopamos a introdución dun dicionario como ponte para facilitar a comunicación por linguaxe de signos ás persoas con discapacidades auditivas. Este dicionario, froito dunha estreita colaboración de traballo entre os ditos dinamizadores/es e membros do colectivo ASORLU, constitúe un completo inventariado e rexistro dos signos máis usados á hora de falar de redes. Amais de enxeñar o dicionario, levouse a cabo a súa aplicación, usándoo como ferramenta fundamental en catro obradoiros realizados a posteriori. Deste xeito púidose constatar a súa utilidade para procurar a alfabetización nas TICS co colectivo de persoas xordas. Segundo apuntan os seus responsables, boa parte do seu éxito radica no simple do seu deseño e funcionamento: abonda con pasar o punteiro do rato sobre o termo escollido para que se active o vídeo coa representación do símbolo.

En marcha un programa de aprendizaxe a distancia para a cidadanía

A Rede de Dinamización da Sociedade da Información da Consellaría de Innovación vén de por en marcha un Plan de TeleFormación para a Cidadanía no que se oferta un catálogo de diversos obradoiros TIC en liña dirixidos a persoas cuns coñecementos mínimos en informática. Estes obradoiros contan con materiais didácticos así como co asesoramento dun equipo de titores e titoras e poderán ser realizados polos usuarios e usuarias *"cando, como e onde queiran, ao seu ritmo"*.

Os/as interesados/as en formalizar a súa inscrición nestes obradoiros poden facelo dende a web da Rede de Dinamización (dinamiza.sociedadedainformacion.eu) onde, a través dun banner situado na parte esquerda, tamén poden acceder de maneira directa a un catálogo cos obradoiros ofertados coa descrición de cada un deles e información de interese como o número de horas ou os contidos.

A primeira edición deu comezo este 26 e posteriormente, segundo a demanda, haberá outras sucesivas. Con todo, as probabilidades de que haxa máis convocatorias son altas, sobre todo se temos en conta o nivel de interese que está a despertar a primeira quenda: a demanda de prazas, informa a Consellaría de Innovación, resultou ser tan grande dende

o primeiro día que na primeira hornada [a do 26 de xaneiro] contabilizáronse preto de 900 solicitudes para a matrícula na oferta formativa en liña que achega a Rede, número que, por certo, segue a aumentar co paso dos días [a día venres, 6 de febreiro, xa había un total de 1.800].

A temática dos obradoiros ofertados é variada e a duración de todos eles oscila entre as cinco e as sete horas, tralas que, os asistentes, recibirán un certificado acreditativo de ter asistido ao curso.

Entre a oferta inicial da Consellaría, cómpre salientar algúns obradoiros como A Internet para persoas maiores, dirixido ás persoas que son máis susceptibles de quedar á marxe da implantación da sociedade da información ou Recursos na Internet para inmigrantes, onde todas aquelas persoas que viven fóra do seu país poden atopar distintos recursos que lles poden facilitar a súa estancia.

Aspectos legais das Novas Tecnoloxías, Opera co teu banco ou caixa a través de Internet ou Axiliza os teus trámites coa Administración Pública a través da súa oficina virtual, son outros dos obradoiros destacados dun total de 18 que compoñen a oferta xeral.

IGUALDADE PARA O QUE POSTEAS

NACE EXERIA, UNHA FERRAMENTA PARA EMPREGAR O GALEGO DE XEITO NON SEXISTA

A Vicepresidencia do Goberno da Xunta de Galicia maila Consellaría de Innovación e Industria, veñen de pór a disposición das/os galegas/os unha ferramenta informática que permite facer uso dunha linguaxe non sexista na edición dos nosos textos.

A aplicación, coñecida como Exeria (www.exeria.net), está desenvolvida en código aberto e intégrase no paquete ofimático OpenOffice.org. Como dixemos, a súa principal función é a de facilitarnos o uso dunha linguaxe non sexista e principalmente a través dunha axuda interactiva que reflicte un tratamento igualitario da linguaxe e favorece, deste xeito, o cumprimento dos obxectivos do Plan do Goberno galego para a igualdade entre mulleres e homes 2007-2010.

Asemade, Exeria complementase cun buscador de equivalencias e solucións na Rede e facilita a construción dun discurso máis inclusivo, ofrecendo alternativas e solucións para aqueles termos que poden, nalgúns contextos, implicar un uso discriminatorio no que atinxe á linguaxe.

Con esta aplicación informática, a Secretaría Xeral de Igualdade e a Dirección Xeral de Promoción Industrial da Sociedade da Información (organismos responsables da ferramenta) aumentan a oferta de material en soporte informático e garanten o acceso ás Tecnoloxías da Información e das Comunicacions á sociedade galega en xeral e, en especial, aos e ás profesionais da Igualdade e ao persoal da Administración galega.

A encargada de presentar esta nova aplicación perante os medios de comunicación foi a secretaria xeral da Igualdade, Carme Adán, que n explicou que Exeria é unha aplicación que facilita a revisión lingüística de textos e ofrece alternativas para un uso non sexista da linguaxe, detectando unha serie de termos susceptibles dun uso sexista para propoñer diferentes suxestións e alternativas. O obxectivo principal non é outro que “orientar na revisión da documentación para xerar discursos en que a linguaxe teña un carácter inclusivo”.

Carme Adán, durante a presentación oficial da ferramenta

vo principal non é outro que “orientar na revisión da documentación para xerar discursos en que a linguaxe teña un carácter inclusivo”.

A nova aplicación informática está xa dispoñible no enderezo electrónico <http://www.exeria.net>, desde onde pode ser descargada por todas as persoas interesadas.

Métodos de funcionamento

A escolma de termos que realiza esta nova ferramenta informática está baseada nun uso actual da lingua e apoiándose na análise de textos do ámbito da Administración. Unha das principais características de Exeria é que parte dunha tecnoloxía aberta tanto no aspecto informático como lingüístico, o que achega un valor engadido.

Esta aplicación intégrase no OpenOffice.org, para permitir a interacción da ferramenta na elaboración de documentos. Dentro da páxina web do proxecto Exeria existe un buscador de termos que permi-

te consultar as solucións ás dúbidas máis habituais. A nova ferramenta inclúe un total de 129.282.184 palabras, repertorio de termos que irá sendo ampliado coas suxestións que fagan chegar as persoas usuarias a través da páxina do proxecto.

Linguaxe inclusiva

A posta en marcha desta ferramenta, segundo informou a secretaria xeral da Igualdade, encádrase nun dos obxectivos recollidos no V Plan do goberno galego para a igualdade de mulleres e homes, que alude ao fomento da transversalización da perspectiva de xénero nas políticas públicas da Xunta de Galicia. Neste senso, o devandito plan recolle unha serie de actuacións cuxa finalidade é velar por que a linguaxe da Xunta de Galicia visibilice as mulleres e homes impulsando o asesoramento lingüístico de xénero e incorporando a linguaxe inclusiva como criterio de corrección lingüística.

Demostración práctica

No decurso da presentación fíxose unha demostración práctica do uso desta ferramenta. Así, explicouse que para cada palabra que se detecta incorrecta achéganse ata 5 alternativas de uso, sempre apostando pola palabra máis inclusiva, é dicir, que non ofrece discriminación por razón de sexo. Ademais, Exeria alerta do resto das palabras da frase que sería preciso cambiar no caso de optar por unha das alternativas do buscador.

Tal como apuntou a secretaria xeral da Igualdade, a nova aplicación está xa operativa e será enviada de inmediato a toda a Administración galega para que poidan usala de contado. Trátase, segundo salientou Carme Adán, dunha ferramenta moi importante para apostar polo uso da linguaxe non sexista, xa que ata o de agora só había guías escritas, mentres que agora se da un paso máis e se aposta polas novas tecnoloxías na busca da igualdade entre homes e mulleres.

Con esta aplicación informática, a Xunta aumenta a oferta de material en soporte informático e garante o acceso da sociedade galega ás TIC

Captura dunha manifestación a prol da igualdade en San Francisco, da man de ehoyer en Flickr

CHEGA Á REDE O DOMINIO .TEL

Aos dominios *.es*, *.com*, *.org* e *.net*, os máis empregados polos internautas do eido estatal, temos que engadirlle agora o novo dominio *.tel*, que vén de irromper con forza en Internet da man da compañía británica Telnic (www.telnic.org).

A NOVA EXTENSIÓN PERMITE GARDAR E PUBLICAR EN INTERNET TODOS OS DATOS DE CONTACTO QUE TEÑAMOS SEN NECESIDADE DUN SITIO WEB

Esta extensión permite gardar, publicar e actualizar toda a información de contacto en Internet baixo un nome de dominio exclusivo e sen necesidade dun sitio web e xa son moitas as compañías no mundo que rexistraron o seu propio sitio con *.tel* na fase Sunrise de rexistro de marcas comerciais (aberta ata o vindeiro 3 de febreiro).
Compañías como Google, Apple, Microsoft, MySpace, Sony, Visa, McDonalds, Orange, MTV, Dell, Coca-cola, Vodafone, Honda, Intel ou Starbucks, entre outras, xa se fixeron con seu propio dominio *.tel* e en España o BBVA e o Banco Santander foron as pioneiras en facerse con el.
Esta extensión xa é denominada por moitos como “*as novas páxinas amarelas*” xa que chegan para simplificar o acceso á información de contacto de empresas e particulares dende calquera dispositivo conecta-

do a Internet.
En definitiva, grazas ao dominio *.tel*, os internautas xa non terán que fozar na web oficial de unha compañía para atopar o seu teléfono de atención ao cliente (cando as máis das veces nin sequera aparece) xa que abundará con que tecleen o “*nomedaempresa.tel*” para ter a un só golpe de rato toda a información de contacto, así como os datos de localización.
Segundo afirman os seus responsables, esta ferramenta “*contén funcionalidades moi valiosas*” para pequenas empresas ou profesionais liberais xa que lles permite ter presenza na Rede sen necesidade de desenvolver unha páxina web ou obter unha moi boa indexación en buscadores grazas á posibilidade de

engadir á súa páxina *.tel* unha serie de palabras clave.
Deste xeito, unha perruquería, un restaurante ou unha tenda de mobles non necesitan crear unha páxina web para ter presenza en Internet e poñer á disposición dos seus clientes todos os seus datos de contacto e localización.
Asemade, afirman, “*é ideal para que os particulares poidan centralizar toda a información de contacto nun único sitio*”, incluíndo perfiles en redes sociais (teléfono, e-mail, Facebook, Flickr, Skype...). O dominio para particulares estará dispoñible para rexistro a partires do vindeiro 3 de febreiro, cando se inicia a fase Landrush. Ata entón pódese probar de balde visitando esta ligazón.

O dominio *.tel* achega solución en múltiples sectores e xa se coñece como “*as novas páxinas amarelas*”

Variedade de usos desta ferramenta

O dominio *.tel* achega solucións en múltiples sectores e actividades. Un bo exemplo é o que pode supoñer para votar en concursos de televisión. Deste xeito, *.tel* promete revolucionar a participación do espectador nestes programas, ao facilitar moito máis o proceso de voto e evitar que estes programas teñan que asignar un número a cada concursante.
Operación Triunfo, Gran Hermano ou (quen sabe se tamén) Luar, son algúns dos concursos que se poderán beneficiar moi axiña desta aplicación ao crear a súa propia páxina *.tel*.
O novo método é moi doado: o

programa rexistra o seu nome *.tel* (por exemplo *showdeestrelas.tel*) e, para votar, o espectador só terá que acceder á páxina dende calquera dispositivo conectado a Internet. Alí aparecerán tódalas opcións ás que se pode votar, co que abonda con seleccionar a que se desexa e proceder co voto do xeito que se prefira (xeralmente ofrecen chamada ou SMS).
Isto vai permitir pórle fin á “*engorrosa tarefa*” de asignar un número de voto para cada concursante, coa consecuente perda de tempo e cartos á hora de ofrecerlle aos telespectadores as distintas opcións para votar. Para probar cómo funciona, chega con visitar a

páxina de proba: <http://my-idol.tel>.
Telnic vén de anunciar, asemade, que o Departamento de Policía de Nova York tamén adquiriu o seu nome de dominio *.tel*. Esta entidade vén de rexistrarse con máis de 123 comisarias cos seus correspondentes números de teléfono, para emerxencias e atención telefónica xeral, para información de contacto e diminución da delincuencia... o dominio *.tel* proporcionaralle, segundo responsables de Telnic, un acceso “*fácil e claro*” para calquera que desexe pórse en contacto cun servizo que precise, sobre todo dende os seus dispositivos móbiles.

Outras marcas que xa fixeron a súa reserva

- Marcas de luxo: Ferrari, Maserati, Versace, Porsche, Lamborghini, Marks & Spencer, Hermes, Rolex, BMW e Christian Dior	Phillips, Merck, Molnlycke
- Consultoría: Accenture, BCG, Deloitte & Touche, KPMG, Mazars	- Liñas aéreas e aviación: Airbus, BAe Systems, Virgin Atlantic, Air China, Airmiles, ATAG, British Airways, EasyJet, KLM
- Banca e seguros: HSBC, Allianz, Barclays Wealth, Citi Bank, Prudential, ING Bank, ANZ Bank, Santander, HBOS, BBVA Group, ABN Amro, Halifax	- Medios de comunicación: BBC, Sony Pictures, Financial Times, Le Figaro, The Economist, Bloomberg, Viacom, News Corporation, CBS News, CNN, Forbes, CNN, Sky News, 20th Century Fox, Discovery Channel
- Hoteis e restauración: Marriott, Ritz-Carlton, Hard Rock Café, Diners Club International, Novotel, Renaissance Hotels	- Información e servizos en liña: Yellow Pages, Lastminute.com, Pages Jaunes, Pages Blanches, Enterprise Rent-a-Car, Ticketmaster, National Car Rental, Easy Rent a Car, Ebookers.
- Energía: Castrol, Conoco, ELF, Total, Esso, BP	
- Farmacéuticas: Novartis, Astra-Zeneca, Baxter, BMA,	

CHAMAMENTO A PROL DA ACCESIBILIDADE

EMPRESAS E INSTITUCIÓNS DE FORTE PRESENZA NA SOCIEDADE MOBILÍZANSE A PROL DUNHA REDE PARA TODAS E TODOS

Manifesto a prol da accesibilidade física e virtual, visto no caderno de EtnikaStudio en Flickr

RENFE e AGESTIC reclaman en Santiago máis compromiso das entidades e das empresas

A Asociación Galega de Empresas TIC (AGESTIC) celebrou recentemente en Santiago unha xuntanza empresario-institucional encamiñada a procurar máis compromiso na nosa terra a prol dun tipo específico de universalización: a das ferramentas dixitais. O encontro, que ten continuidade os días 28 e 29 de xaneiro no mesmo emprazamento (o Centro de Novas Tecnoloxías de Galicia), serviu tamén para que entidades procedentes de toda España amosasen os seus casos de éxito en materia de accesibilidade na Web. Dito doutra maneira: para animar ás entidades galegas a traballar de xeito individual e conxunto na supresión de todos os atrancos da Rede que impiden a conexión plena dos colectivos con diversidade funcional. Entre as entidades asistentes puidemos atopar a RENFE, quen aproveitou a ocasión para dar a coñecer en primicia os detalles de forma e contido da súa nova web, a xuízo de María Eugenia Fernández (xefa de Sistemas de Colaboración e Comunicación da firma

ferroviaria) unha das apostas máis decididas do panorama español en materia de accesibilidade.

A páxina, que estará operativa en febreiro, significará entre outras cousas a equiparación definitiva de todos os cidadáns no que a igualdade de condicións perante os servizos en liña de RENFE atinxe. Isto, con independencia das diversidades funcionais do usuario, explicou a empresa.

Neste senso, a idea de RENFE, sinalou Eugenia Fernández, non consistiu unicamente en cumprir cos requirimentos da Lei de Medidas de Pulo á Sociedade da Información (que obriga ás institucións e ás empresas a cubrir uns parámetros mínimos de accesibilidade), senón en ir alén do que esixe a Lei.

A páxina, de especial relevancia nun

Renfe fai unha aposta pola universalidade e a adaptabilidade en dous grandes niveis para adaptarse á realidade actual

ámbito estatal, o español, onde hai arredor de catro millóns de persoas con algún tipo de diversidade funcional (das que unhas 250.000 son galegas), significa para RENFE unha aposta pola universalidade e a adaptabilidade en dous grandes niveis: o da forma (que é decote a prioridade deste tipo de labores) e o do fondo (que é o nivel que máis se soe deixar de

lado). Dito doutro xeito: ao longo dos meses de traballo empregados na liberación de atrancos do espazo na Web da empresa revi-

sáronse disposicións, presentacións e soportes (suprimíronse unha chea de arquivos en pdf, multimedias, flash ou animacións), pero tamén semánticas e contidos, co fin de poñelos en orde e adaptalos á realidade actual. Un exemplo disto último foi a inclusión integral de

todas as linguas oficiais no Estado español: “*Para nós*”, sinalou a xefa de Sistemas de Colaboración, “*apostar pola realidade plurilingüe española e por extensión dos viaxeiros e usuarios españois foi tamén un labor de accesibilidade*”.

A posta a punto da nova web, que contou coa colaboración e asesoramento de INTECO (órgano para o desenvolvemento das redes presente na xornada de AGESTIC), requiriu a participación de todo o persoal da empresa ferroviaria con relación máis ou menos directa co seu espazo en liña: dende os encargados de marketing e publicidade (que polo tanto tiveron que renunciar a formatos como flash e apostar por banners en barreiras) até os xestores e os programadores. Con todo, e malia os resultados acadados (á vista en breve), Eugenia Fernández non quixo poñerlle o punto final ao labor de accesibilidade, un labor continuo, afirmou, “*no que, como quen di, aínda nos estamos a estreir*”.

ONCE presenta GuíaDis, a guía en liña para axudar ás persoas con discapacidade

A Fundación ONCE vén de presentar o proxecto pioneiro GuíaDis (www.guiadis.es), a guía en liña de axudas á discapacidade que, en colaboración con Obra Social Caja Madrid, pretende ser unha ferramenta para que cada persoa con diversidade funcional poida converterse

en “*autodefensor dos seus propios dereitos*”.

Así a vén de describir o vicepresidente primeiro executivo da Fundación ONCE, Alberto Durán, quen ademais sinalou que GuíaDis é unha “*ferramenta viva*” cuxo especial valor reside en que pode ser actualizada e perfeccionada no futuro. Para facer posible isto último, a Fundación anima ao movemento asociativo a participar na mellora continua desta aplicación e pide asemade a súa axuda para integrar aos colectivos de persoas en risco de exclusión social.

Ao acto de presentación (en Madrid) tamén

asistiu o secretario de Estado de Telecomunicacións e para a Sociedade da Información, Francisco Ros, quen destacou que as novas tecnoloxías “*están a penetrar paseniño en tódolos ámbitos da sociedade*”.

A presentación da guía tamén contou coa presenza da directora da área asistencial da Obra Social Caja Madrid, María Fernanda Ayán, para quen a igualdade de oportunidades, a accesibilidade e a defensa dos dereitos de aqueles colectivos máis vulnerables, “*son o obxecto social da Caja*”; GuíaDis, continuou, “*cumpre á perfección con esta filosofía*”.

Á presenza de Francisco Ros e de Mª Fernanda Ayán, hai que engadir a do responsable de GuíaDis de Technosite, Luis Miguel Bascones, quen fixo unha demostración práctica da guía perante a atenta mirada dos asistentes.

Esta é a primeira publicación destas características que se realiza en España e nela ofrécese, asemade, unha panorámica do marco legal, internacional e nacional, que protexe os dereitos desta parte da cidadanía.

A guía da Fundación Once ofrece, ademais dos elementos xa descritos, unha base de datos, actualizada accesible e de fácil manexo que contén as axudas públicas que existen na actualidade para as persoas con discapacidade e as súas familias.

Asemade, bríndalle ao usuario a posibilidade de escoller o tipo de busca que mellor se adapte ás súas necesidades de tal modo que as consultas poden realizarse tendo en conta distintos parámetros como son a situación do usuario, o tipo de recurso que se quere localizar, así como a área de aplicación do mesmo.

O CERMI denunciará ás webs que incumpran a lexislación

O Comité Español de Representantes de Persoas con Discapacidade [CERMI] vén de anunciar que, dende agora, vai denunciar ás páxinas de Internet de entidades públicas que non sexan accesibles para persoas con discapacidade, no grao que esixe a lexislación vixente. Segundo a mesma, dende o pasado día 1 de xaneiro de 2009, tódalas páxinas de Internet de entidades pertencentes ao sector público (estatal, autonómico e local) deben ser accesibles de acordo co grao medio de accesibilidade heralmente aceptado. O incumprimento desta obriga de universalidade constitúe unha infracción da Lei 49/2007, do 16 de decembro, pola que se establece o réxime de infraccións e sancións en materia de

igualdade de oportunidades, non discriminación, e pode ser sancionado con multas de ata 90.000 euros.

O CERMI comprobará a accesibilidade das webs públicas máis relevantes e, en caso de que incumpran a normativa aplicable, serán denunciadas perante a Dirección Heral de Discapacidade do Ministerio de Educación, Política Social e Deporte, órgano encargado de recibir as reclamacións e instruír o expediente sancionador. Amais, recibirá queixas de entidades e asociacións e canalizaraas ante a Administración competente en materia de infraccións e sancións.

A PROXIMIDADE DAS ELECCIÓNS GALEGAS FAISE NOTAR NA INTERNET

A pre-campaña das eleccións galegas conta cunha forte presenza na Internet, confirmando que a Rede é imprescindible de cara a uns comicios electorais, facéndose unha grande aposta polas redes sociais e o vídeo, continuando na mesma liña dos pasados comicios estatais e querendo buscar inspiración no éxito de Obama na súa construción dunha imaxe dixital que mobilizou aos internautas ao seu redor.

O Partido Popular centraliza a súa actividade nunha única páxina web

A pre-campaña das eleccións galegas conta cunha forte presenza na Internet, confirmando que a Rede é imprescindible de cara a uns comicios electorais, facéndose unha grande aposta polas redes sociais e o vídeo, continuando na mesma liña dos pasados comicios estatais e querendo buscar inspiración no éxito de Obama na súa construción dunha imaxe dixital que mobilizou aos internautas ao seu redor. O Partido Popular centraliza a súa actividade nunha única páxina web

Feijóo estreara unha web de vídeo que apenas durou un par de meses en liña

andar a súa campaña baixo o lema Recargando Galicia, que se sostén nunha páxina web (recargandogalicia.com) que absorbe a web de vídeo do candidato Alberto Núñez Feijóo (estreada no mes de novembro) e se utiliza para a difusión do programa electoral, a sala de prensa do PP e para recoller as entrevistas e discursos de Feijóo, aínda que non substitúe a outras canles electrónicas coma o blog de Núñez Feijóo (nfeijoo.blogspot.com), a canle de YouTube do PP de Galicia, a súa conta de Flickr e mesmo o perfil do candidato popular en Facebook.

Sorprende que Feijoo.tv, desapareza da Internet como unha canle de vídeo en si mesma pese a ter unha vida moi curta, pero os seus contidos integráronse totalmente na web electoral do Partido, conservando a súa estrutura, que reparte os contidos nas categorías de No Parlamento, No Partido, Cos Emigrantes e En Persoa. Estes vídeos están gravados en galego e poden integrarse en

O vídeo e o resto de contidos electorais do PP de Galicia centralizáronse na web recargandogalicia.com

webs alleas, o que debería potenciar a súa difusión na Internet. Durante a presentación de Feijoo.tv, Alfonso Rueda asegurou que «a nova páxina será un referente comunicativo en Galicia; será un novo espazo no que

Feijóo falará directamente ao cidadán, a cada galego, en primeira persoa e de forma directa e clara» aínda que este proxecto lembre nalgúns detalles ao equivalente que Anxo Quintana lanzou en setembro (Quin.tv).

O PSdeG utiliza o eñe como sinal de identidade

O PSdeG estaría a utilizar as mesmas ferramentas para achegarse aos cidadáns, e tira de páxina web, Flickr, canle en YouTube (na que xa iniciaron a pre-campaña), en Facebook e, especialmente, nos blogs, xa que a Galisfera socialista (galisfera.net) buscará apoiar en rede á candidatura de Emilio Pérez Touriño para revalidar a presidencia da Xunta de Galicia. A grande novidade desta campaña por parte dos socialistas sería a televisión na Internet do candidato do PSdeG á Xunta de Galicia, que se estreou cunha entrevista na que Emilio Pérez Touriño respondía a preguntas formuladas polos directores dos principais xornais de Galicia (e outros xornalistas). Este novo espazo sería a primeira canle televisiva dun político que tiraría proveito dos nomes de dominio internacionalizados (IDN) para achegarse aos internautas,

posto que se pode acceder a esta web tanto dende o dominio tourino.tv coma dende tourino.tv (operativo dende a práctica totalidade dos navegadores web actuais: Internet Explorer 7, Safari, Opera, Google Chrome e Mozilla Firefox, pese a que neste último amose na barra de enderezos o dominio xn—tourio-0wa.tv), aínda que non será a única web socialista en facer tal, senón que o espazo reservado á campaña electoral de cara aos comicios autonómicos que antes existía baixo o dominio Presidentetourino.com (aínda operativo), agora tamén está accesible baixo o dominio Touriño.net, repetindo esta aposta polo uso do eñe como carácter diferenciador na Rede. Tanto Touriño.tv coma Touriño.net son espazos abertos aos cidadáns a través de propostas e preguntas que pretenderán ser respondidas (como xa facía Anxo Quintana

dende Quin.tv), aínda que esta interacción non será a propia da Web 2.0, pois nesta dirección o PSdeG xa emprega outras plataformas coma Flickr, YouTube e Facebook. Amais, o Partido continúa a apoiarse na súa propia páxina web e na súa televisión na Internet, de xeito que os novos espazos só reforzaran a súa presen-

za en liña. Cómpre destacar que a nova televisión na Internet de Touriño emprega tecnoloxía galega, pois a reprodución dos seus vídeos corre a cargo do reprodutor desenvolvido por LambdaStream, empresa coruñesa que leva tempo apostando pola televisión a través da Rede.

Sobre estas liñas, a web electoral do PSdeG funciona baixo os dominios presidentetouriño.com e touriño.net, reiterando a aposta socialista polo eñe como marca de identidade.

Na páxina anterior, vemos a imaxe da estrea da televisión de Touriño por Internet, que se levou a cabo cunha entrevista

Á esquerda, imaxe de Feijoo nos últimos actos de pre-campaña electoral

Sobre estas liñas, captura da web de Quintana, que foi o primeiro candidato galego en estrear a súa televisión por Internet

Na imaxe da dereita, vemos un captura da nova web do Bloque, bng-queremosmais.org

O BNG, en cabeza na videopolítica

O BNG centraliza a súa campaña na web bng-queremosmais.org, aínda que sen deixar de lado a fórmula dos últimos meses (agás o blog de Anxo Quintana, falaconquin.com, que parece quedar no esquecemento), na que se apoian na súa canle en YouTube e mesmo a web de vídeo do candidato nacionalista, Quin TV que foi o primeiro espazo virtual galego en revolucionar o xeito de entender a política na Rede, aproveitando o vídeo non só para difundir a súa mensaxe, senón tamén para interactuar cos seus simpatizantes.

Lembremos que Quintana foi o primeiro político galego en contar cunha canle de vídeo na Internet, no que poderíase chamar unha televisión por Internet, que a secretaria de comunicación do BNG, María Xosé Bravo, cualifica coma unha proba máis de que «nacionalismo e modernidade van unidos en Galiza».

Amais, Quin TV é un desenvolvemento galego, obra do equipo de A Navalla Suíza (composto por persoas moi coñecidas no blogomillo), e destaca por apostar pola interacción co usuario (que mesmo pode remitir vídeos con preguntas a Anxo Quintana) así como pola excelente calidade dos clips, tanto na súa realización coma no seu formato, xa que se presentan en formato panorámico a través dun reprodutor Flash de grande tamaño (640 x 360 píxeles), que no caso dalgun dos vídeos se conta con versión en alta definición (en MPEG-4 con compresión H.264 a 720 liñas en progresivo a 1.500 Kbps, que tanto se poden ver na web coma descargar en AVI, MP4 ou OGG).

Pero a auténtica innovación de Quin TV foi a integración de elementos participativos para achegarse aos cidadáns mediante as ferramentas que facilita a Internet, de xeito que os usuarios armados cunha webcam poden facer video-preguntas ao candidato á presidencia da Xunta, que están a ser respondidas directamente por Quintana, tamén en formato de vídeo.

De cara ao grande público, a aposta polo vídeo por parte do BNG está a ter unha repercusión mediática notable, por mor dun spot electoral baseado nunha reinterpretación do clásico cinematográfico Espartaco baixo o título Eu son Anxo Quintana, e que nunha semana superou as 25.000 reprodución entre a súa web oficial e YouTube, aínda que o seu impacto foi moi superior ao aparecer nas televisións galegas e estatais pola súa orixinalidade.

A aposta pola Rede segue a ser tímida

Non parece que as iniciativas das 3 principais Forzas galegas vaian dirixidas a unha revolución na Internet, limitándose a unha estratexia bastante tradicional, polo que a participación cidadá a través da Rede quedará como materia pendente para o futuro. Ter páxinas web nas que expor os programas electorais é algo que se leva a facer dende hai moitos anos, e a suposta revolución que supón a incorporación do vídeo non sería máis que levar a fórmula televisiva á Internet, seguindo a tendencia do mercado, polo que haberá que agardar a próximos comicios para ver se as redes sociais que se conforman na Internet son capaces de cambiar realmente o xeito de facer política, buscando a implicación real dos cidadáns, e non un mero intercambio de opinións con fins electoralistas. Posiblemente a aposta pola Rede continúe a ser moderada porque aínda non existe unha masa crítica que faga que a Internet sexa realmente decisiva, polo que as plataformas virtuais serven principalmente para lanzar informacións aos cidadáns convencidos e aos medios de comunicación de masas que despois amplifican estes datos e os achegan a un público máis amplo. Non esquezamos que incluso o grande éxito do vídeo de Eu son Anxo Quintana acadou na web unha audiencia irrelevante, mentres que a través das emisoras de radio e canles de televisión conseguiu que a meirande parte dos galegos soubesen da súa existencia. Entendemos que a Rede deixará de ser secundaria cando non precise do eco no resto de medios para ser relevante.

A VERSIÓN DE PS3 DO SUPER STREET FIGHTER II TURBO HD REMIX PODERÍA DEMORARSE EN EUROPA ATA FINAIS DE FEBREIRO

A finais de novembro chegou ao Bazaz de Hbox LIVE o xogo *Super Street Fighter II Turbo HD Remix*, que en apenas 3 semanas superou as 250.000 copias, o que tendo en conta o seu prezo (14,40 euros) dá a entender que é moi rendible o desenvolvemento deste tipo de xogos descargables. Non esquezamos que o xogo vén a ser unha adaptación do clásico de recreativas *Super Street Fighter II Turbo* ao que actualizaron os gráficos para que se poida xogar satisfactoriamente nunha pantalla de alta definición, polo que o seu desenvolvemento é máis unha conversión que unha nova creación.

Pero a boa acollida deste xogo, que ten todas as bazas para converterse no xogo en descarga máis vendido da historia, ten certas sombras en Europa, a onde non chegou aínda

para PlayStation 3 pese a que si está dispoñible nos EE.UU. e no Xapón.

O título de Capcom para a PS3 estaría a ser bloqueado pola división europea de Sony, que atopou problemas e fallos no xogo, e Leo Tan, representante de Capcom Reino Unido, asegurou que a mediados de febreiro remitirán unha nova copia do *Street Fighter II Turbo HD Remix* para que sexa aprobada para a súa incorporación á PlayStation Network europea.

Tan asegura que dende Capcom entenden que «a demanda deste xogo é elevada» e asegura que están a traballar para «solucionar a situación o antes posible».

CAMINA CONMIGO LOITA CONTRA O SEDENTARISMO DENDE A NINTENDO DS

Moitos dos grandes títulos para Nintendo DS non son precisamente videoxogos, de xeito que se centran en actividades para manter activo o cerebro, cociñar, deixar de fumar, etc., polo que non sorprende que agora queiran trasladar a filosofía do Wii Fit á pequena consola portátil, e así en breve lanzarán un programa que incluírá un par de podómetros (presentados o pasado mes de outubro) para instar ao usuario a facer exercicio.

Camina Conmigo quere mellorar a saúde e o ritmo de vida do usuario loitando contra o sedentarismo. Así, o

usuario pode facer exercicio levando enriba un dos medidores de actividade incluídos que, ao conectalos á Nintendo DS transmitirán o rexistro da actividade física para que o software o analice nunha serie de gráficos, animando ao usuario a chegar a uns obxectivos, á vez que tamén presenta consellos e recomendacións para controlar a actividade física.

A aplicación tamén permite comparar os nosos resultados cos de amigos e familiares (ou incluso mascotas), achega os Miis á Nintendo DS (podendo transferirse dende a Canle Mii da Wii) e incluso

comparar os nosos rexistros cun ranking mundial a través da Conexión Wi-Fi de Nintendo.

A partir do 20 de febreiro poderase mercar en España o paquete de *Camina Conmigo* con 2 medidores de actividade a un prezo recomendado de 49,95 euros.

MIDWAY XA TRABALLA NUNHA NOVA ENTREGA DE MORTAL KOMBAT

Mortal Kombat vs DC Universe vendeu 1,8 millóns de copias nas súas versións de Xbox 360 e PS3

Pese a que non é un xogo que a crítica colocase polas nubes (pese a ser bastante digno dentro do seu xénero), *Mortal Kombat vs DC Universe* conseguiu atraer a afeccionados á saga de xogos de loita e dos comics de DC por igual, para consolidar unhas fortes vendas que chegaron aos 1,8 millóns de copias para Xbox 360 e PlayStation 3, o que levou a Midway a confirmar que están a traballar nun novo xogo de *Mortal Kombat*.

Ed Boom, o co-fundador da compañía e director creativo da franquía, asegurou que «ver cómo o xogo supera o millón de unidades vendidas é a recompensa polo esforzo

empregado» ao que engadiu que xa están a traballar nun novo título da saga do que non concretou data de lanzamento nin detalles adicionais.

A crítica non foi moi positiva co xogo, en boa medida pola mestura de personaxes tan diferentes

O xogo presenta unha aparencia gráfica semellante á da última película de animación estreada hai ano medio

AS TARTARUGAS MUTANTES CELEBRAN O SEU 25 ANIVERSARIO CUN XOGO PARA WII

As Tartarugas Mutantes, coñecidas polos seus comics, a súas películas e as súas series de televisión, tamén teñen bastantes videoxogos para distintas plataformas, e para celebrar o 25 aniversario da súa creación da man de Kevin Eastman e Peter Laird decidiron anunciar un novo videoxogo, que esta vez chegará para a Wii durante o vindeiro outono, e permitirá ata 4 xogadores simultáneos, lembrándonos ás vellas recreativas destes personaxes, pero coa estética dos últimos xogos e películas de animación 3D.

O novo videoxogo está a ser desenvolvido por Game Arts, e non terá nada que ver con ningunha das

series ou películas dos últimos tempos, o que permite certa liberdade á historia deste título de acción que promete ter moito éxito, pois os xogos anteriores destes personaxes teñen normalmente unha boa acollida, e mesmo a versión da creativa de 1989 incorporada a Xbox LIVE Arcade en 2007 fora o xogo máis descargado para tal plataforma ese ano.

Polo pouco que se puido ver, o novo xogo promete ser divertido e cun acabado gráfico bastante aceptable (aínda que lonxe do último xogo que apareceu para PS3, Xbox 360 e PC), polo que é unha mágoa que non chegue a máis plataformas que a consola doméstica de Nintendo.

O NOVO EPISODIO DE GTA IV CUSTARÁ 1.600 PUNTOS (1,9 EUROS)

O 17 de febreiro porase á venda un novo capítulo para o *Grand Theft Auto IV* que permitirá darlle unha segunda vida ao xogo, e aínda que algúns critiquen que 1.600 puntos (19,2 euros) é un prezo moi elevado para un contido descargable, o certo é que non se trata de novos mapas ou peles para o xogo, senón que é unha aventura nova, con novos personaxes e misións (e distinto protagonista) de xeito que realmente estaríamos ante un novo xogo que aproveitaría o motor do anterior e que podería marcar unha tendencia de cara ao futuro, de

xeito que para 2009 teríamos capítulos para o GTA IV en vez dun GTA V, rachando coa prácti-

ca habitual deste tipo de xogos (o GTA III contou con 2 secuelas: Vice City e San Andreas).

The Lost & Damned permitirá unhas 20 horas de xogo (máis do que ofrecen moitos dos xogos completos actuais), mellorará a condución en motocicleta, incorporará novos temas musicais, vehículos e armas e tamén achegará novas funcións multixogador. Este contido descargable será exclusivo para Xbox 360, plataforma para a que agárdase que o xogo conte con outro novo episodio do que aínda non se deron detalles.

INDIANA JONES TERÁ NOVO VIDEOXOGO EN PRIMAVERA

Pese a que a última película de Indiana Jones non contou con adaptación ao videoxogo (por fortuna) diversas fontes apuntaban a que se estaba a preparar un grande xogo de Indy para as consolas de nova xeración, pero que podería ter diversas dificultades para o equipo interno de Lucas Arts que levaría á súa cancelación parcial, de xeito que aínda que non chegue para PS3 e Xbox 360 si haberá versións para Wii, Nintendo DS e algunha consola de Sony por determinar (¿PlayStation 2 ou PSP?), que chegará ás tendas na primavera.

Estes rumores se reforzan tras a publicación na Internet dun trailer da versión para Wii de Indiana Jones and the Saff of King, título que tomaría este xogo que parece e mesturar elementos de exploración con acción, para devolver a gloria ao popular explorador que non contou con ningún videoxogo decente dende a aparición en 1992 do *Indiana Jones and the Fate of Atlantis*.

MARIO TENNIS CHEGARÁ Á WII O 6 DE MARZO

O relanzamento de clásicos xogos de GameCube aproveitando o éxito da Wii suscitou certa polémica ante a posibilidade de que chegasen a custar máis que os da Wii, e finalmente Nintendo confirma que van ter un prezo inferior, de xeito que Pikmin e Mario Tennnis poderanse adquirir por 29,95 euros a partir dos días 6 de febreiro de 6 de marzo respectivamente.

O anuncio é especialmente importante porque a adaptación do Mario Tennis para a Wii está a liderar as vendas de videoxogos no Xapón, o que deixa claro que é todo un acerto a revisión deste título carismático, adaptándoo ao sistema de control da Wii (dentro da liña de xogos New Play Control).

Podemos lembrar que Mario ha contou con xogos de fútbol e golf, aínda que o tenis é posiblemente o deporte que mellor se vexe na Wii polo uso intuitivo que se pode dar do mando, que emula de xeito doado o uso dunha raqueta.

Nintendo prometeu lanzar un xogo de GameCube adaptado á Wii cada mes, e aparte dos 2 mencionados anteriormente, parece que tamén sairá o *Donkey Kong: Jungle Beat* (que deu lugar á saga *Donkey Konga*).

A PELÍCULA DE ACCIÓN REAL DE AS BOLAS MÁXICAS CHEGARÁ ACOMPAÑADA POR UN XOGO PARA PSP

O salto á pantalla grande da ha mítica serie de televisión *As Bolas Máxicas* está a ser moi polémico por non respectar o espírito do manga creado por Akira Toriyama, e a súa conversión ao videoxogo parece que será igual de lamentable, pois publicáronse imaxes do que será o xogo

de Dragonball Evolution, que por fortuna só chegará para a PSP, e se tratará dun xogo de loita con gráficos que parecen imitar aos modelados de Tekken pero cos personaxes da película, o que a algún lembrará ao nefasto videoxogo Street Fighter The Movie (lembrado coma un dos peores títulos do xénero).

Habitualmente os xogos baseados en películas teñen un nivel de calidade reducido debido ao seu rápido desenvolvemento (se fan en menos da metade de tempo que outros xogos, polo que é habitual que reciclen os motores doutros xogos para poder entregarse a tempo) e todo apunta a que o xogo que adaptará a película que poderemos ver nos cines o vindeiro 8 de abril non será unha excepción.

O xogo chegará ás tendas no mes de abril (sen concretarse aínda o día do seu lanzamento).

FITO Y FITIPALDIS ESTREAN CANCIÓN PARA GUITAR HERO WORLD TOUR

A primeiros de decembro a canción *Hay poco Rock and Roll* de Platero y Tú incorporábase á tenda de descargas de Rock Band, e hoxe mesmo é o xogo *Guitar Hero World Tour* o que engade ao seu catálogo un tema de Fito y Fitipaldis (actual Formación de Fito Cabrales), que se pode mercar por 1,99 euros para PlayStation 3 ou por 160 puntos (1,92 euros) para Xbox 360.

Por la boca vive el pez convértese así nun dos títulos españois dispoñibles para un xogo de Guitar Hero xunto con *Escuela de Calor* (Radio Futura), *So Payaso* (Extremoduro), *Avalancha* (Héroes del Silencio) e *Estrella Polar* (Pereza), aínda que a súa estrea se demorou xa en dúas ocasións, pois se anunciara tanto para o día 11, e posteriormente para o 24 do presente mes, chegando hoxe mesmo acompañado por Degenerated da banda sueca Backyard Babies e Johnny dos holandeses Di-Rect, mellorando a oferta de grupos europeos en *Guitar Hero World Tour*.

WET AMOSA O SEU PODERÍO GRÁFICO

En 2007 puidemos ver un vídeo de adianto do que será o videoxogo WET, e aínda que a fusión entre Activision, Vivendi e Blizzard podería facer perigar este proxecto, parece estar activo, e para este ano está previsto o seu lanzamento para Xbox 360 e PlayStation 3.

Para ir quecendo motores a hente de Artificial Mind and Movement (AM2) publicaron varias capturas de imaxe nas que se poden observar os efectos de iluminación que utiliza o motor gráfico do xogo desenvolvidos por Illuminate Labs, acadando un estilo visual que o separa de todo o que actualmente hai no mercado.

De todos os xeitos haberá que agardar a ver imaxes do xogo real para poder medir a

potencia deste xogo protagonizado por unha mercenaria chamada Rubi, que se enfrontará a numerosos inimigos empregando katanas e distintos tipos de armas de fogo, o que parece encaixar bastante ben cos títulos que están a chegar ás tendas nos últimos meses.

BURNOUT PARADISE INCLUIRÁ NOVOS COCHES LENDARIOS

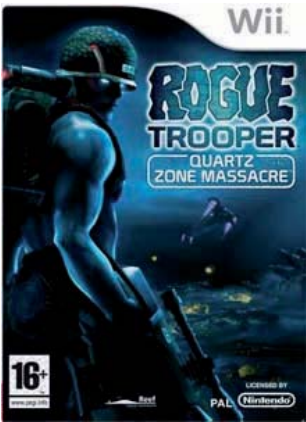
Tras a boa acollida do anuncio de introducir coches clásicos coma o DeLorean de Regreso al Futuro no videoxogo *Burnout Paradise*, a hente de Criterion decidiu continuar a racha de xeito que agora completan o paquete con outros 3 coches que sen dúbida impresionarán aos afeccionados do cine e da televisión dos anos 80.

Por unha banda chegará o *Manhattan Spirit*, vehículo que os seguidores das películas dos Cazapantasmas recoñecerán coma o Ecto-1, e se trata dun coche tuneado para capturar os espíritos que andan soltos pola cidade; o *Carson Nighthawk* tamén gozará de moi boa aceptación, pois é unha rara versión dun *Carson GT* que inclúe un modo de super-persecución, ou sexa, que sería unha réplica do KITT de El Coche Fantástico; e para rematar, o *Cavalry Bootlegger* sería un vello automóbil que homenaxea ao Heneral Lee da serie El Sheriff Chiflado (adaptada hai pouco para cine coma Dos chalados y muchas curvas). En definitiva, unha colección de coches que permitirán que moitos usuarios volvan a gozar do *Burnout Paradise* coma se fose un xogo novo.

ROGUE TROOPER, AGORA PARA WII

A Wii é a consola de nova xeración máis vendida, o que fai que pouco a pouco comecen a saír títulos orientados a un público adulto pola súa violencia, como o novo xogo de Digital Bros, *Rogue Trooper: Quartz Zone Massacre* que pretende recuperar ao personaxe de cómic de 2000 AD que en 2006 xa tivera xogo para PlayStation 2, Xbox e PC (e incluso fixera a súa achega aos ordenadores de 8 bits coma o Spectrum, o Amstrad CPC e o Commodore 64).

Este novo xogo para Wii chegará ás tendas o 19 de febreiro, e repetirá a clásica historia do soldado creado por enxeñaría xenética que loita en Nu-Earth contra diversidade de inimigos á vez que

busca a quen traizooou ao seu pelotón nunha operación que supuxo a morte dos seus compañeiros, que o acompañan en forma de biochips integrados no seu casco, mochila e rifle.

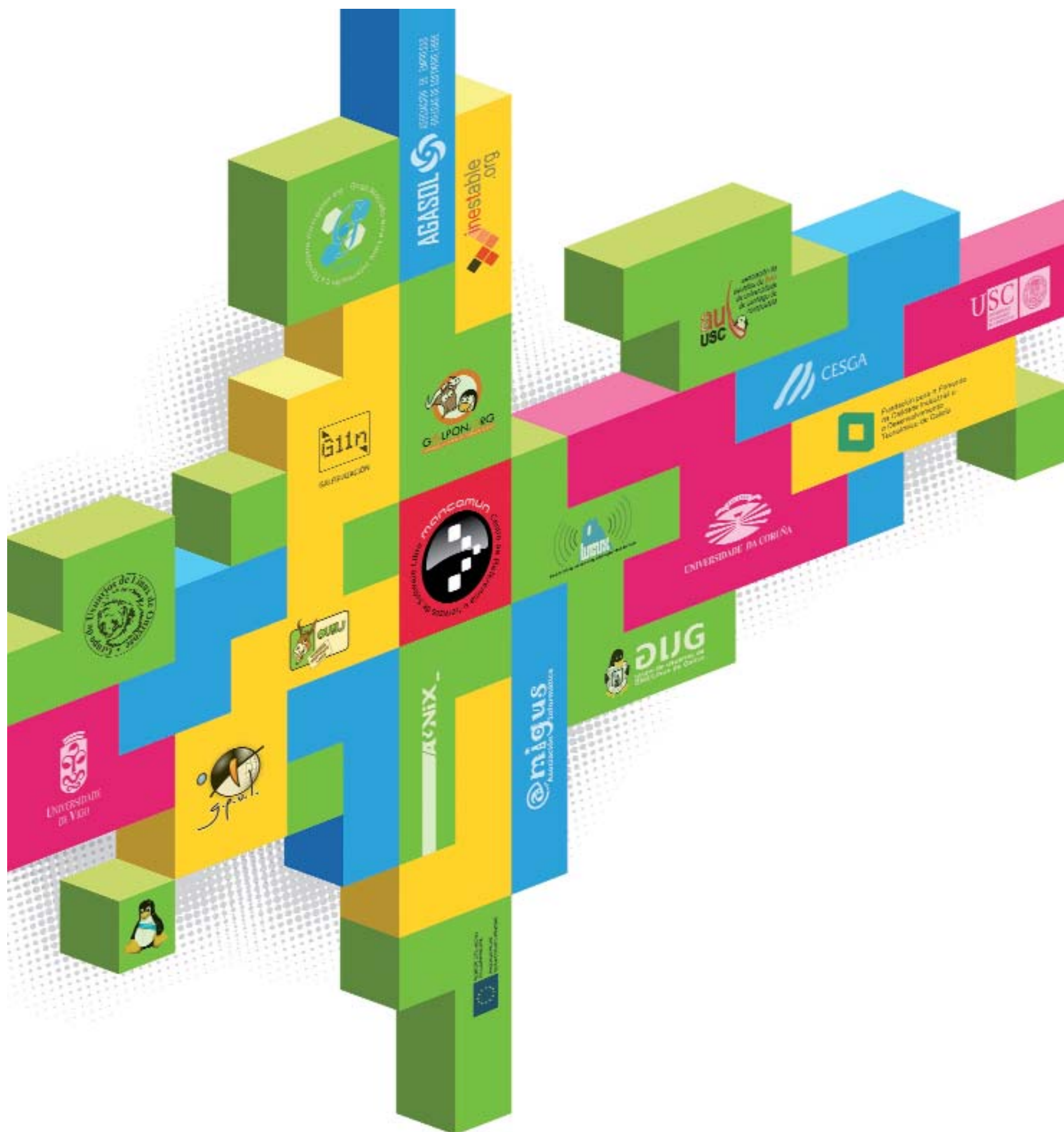
O xogo pretende combinar acción e siwilo a través de 13 contornos diferentes no modo individual e 5 mapas multixogador.

TÓCACHE!

EN
GALEGO
TES TODO
POR VIVIR

E LOGO!

É algo moi pequeno
que leva dentro algo moi grande: vida.

Co Software Libre xogamos tod@s en Galiza

XUNTA DE GALICIA
**CONSELLARÍA DE INNOVACIÓN
 E INDUSTRIA**
 Dirección Xeral de Promoción Industrial
 e da Sociedade da Información

mancomun
 Centro de Referencia e Servizos de Software Libre